

Årsberättelse 2021

ERIKSHJÄLPEN

För barnen. Och världen de drömmer om.

Det började med en dröm

Erik Nilsson var en småländsk pojke som föddes 1929. Han hade blödarsjuka och låg ofta på sjukhus. Där och då föddes en dröm om att uppmuntra andra i samma situation.

Den unge Erik började skicka hälsningar och små presenter till sjuka barn. Adresserna fick han genom att lyssna på radioprogrammet Barnens Brevlåda med programledaren Sven Jerring. Redan 1946, när Erik var 17 år, var arbetet etablerat. Några år senare intervjuades Erik i radio av just Sven Jerring. Då tog verksamheten fart på riktigt.

Erik, som kom att kallas Farbror Erik, dog 1966 och blev bara 37 år. Men arbetet han startade levde vidare. Året efter hans död grundades Erikshjälpen.

Tack vare Eriks mod att göra verklighet av sina drömmar, kan vi än i dag arbeta för en förändrad värld där barns drömmar får liv. Då som nu finns vi för barnen. Och världen de drömmer om.

FOTO: ARKIV ERIKSHJÄLPEN

INNEHÅLL

Några ord i början.....	3
Vision, uppdrag och värdegrund	4
Erikshjälpen i korthet	5
Ett axplock från 2021	6
Utbildning	8
Hälsa	10
Trygghet & skydd.....	12
Humanitära insatser	14
Arbetet i Sverige.....	16
Second Hand.....	18
Opinion.....	20
Företag	22
Mål och resultat	24
Förvaltning	28
ÅRSREDOVISNING 2021	
Förvaltningsberättelse.....	29
Ekonomisk redovisning	33
Resultaträkning	33
Balansräkning.....	34
Kassaflödesanalys	35
Noter	36
Revisionsberättelse.....	45

Redaktion: Patricia Franzén, Sofia Denzler, Tomas Jönsson

Layout: Anna Wikstahl

Tryck: Infoservice i Kalmar AB.

Produktion på miljömärkt papper och enligt FR2000.

Svensk upplaga: 300

Omslagsfoto: Emelie Westergren

På bilden: Sumaiya Akter, Bangladesh.

Du hittar årsberättelsen i pdf-format på

erikshjalpen.se/arsredovisning

I de mörkaste av stunder lyser ljusen som starkast

Välkommen till Erikshjälpens årsberättelse för 2021! Som du snart kommer se, har vi bakom oss ett starkt år. Vi har därför all anledning att vara tacksamma till våra givare, vår personal och våra partners och företag som bidrar till den positiva utvecklingen.

I dagarna, just när vi avrundar arbetet med denna skrift, invaderas Ukraina. Plötsligt rasar ett krig som för tankarna till 1940-talets Europa, med konsekvenser för årtionden framöver. Bomber faller över städer, miljontals människor flyr för sina liv, familjer splittras, barns liv och drömmar går i kras. Glädjen över 2021 års bokslut har snabbt förbytts till intensivt arbete och beslutsamhet; att tillsammans med många andra göra allt vi kan för att bistå Ukrainas barn och familjer. Tack vare våra medarbetare, inte minst på regionkontoret i Rumänien, har Erikshjälpen varit snabba med hjälpinsatser i Ukraina, Moldavien och Rumänien. I skrivandets stund har vi ingen aning om vart detta slutar, 2022 års redovisning kommer berätta mer.

Därmed måste vi återvända till 2021 och den tacksamhet vi känner för förra årets verksamhet och resultat. Under covid19-pandemins andra år har Erikshjälpen flyttat fram sina positioner. Givandet har ökat, liksom second handförsäljningen och våra projektinsatser i Sverige och världen. Vi har nått våra mål, gjort mer för fler. "För barnen. Och världen de drömmer om" som vårt nya huvudbudskap så tydligt formulerar. Mycket vore bra om det inte vore för att barn i världen fortfarande far illa. I vår omvärldsanalys håller vi koll på tre övergripande skeenden som på olika sätt slår mot barnens ve och väl: Klimathoten och dess konsekvenser, pandemin med dess akuta fas och efterverkningar, samt världens politiska spänningar med konflikter och flyktingströmmar.

Det är tydligt hur barn och unga i Erikshjälpens programländer allt oftare hamnar i kläm. Pandemin har gjort att många skolor stängts, att barn tvingats vara hemma, riskerat trafficking eller barnäktenskap. På andra håll har konflikter och krig lett till ond bråd död och hemska separationer, klimathoten driver folk på flykt till ännu värre utsatthet i läger eller slumområden. 2021 har i det perspektivet varit ett dåligt år. Och, som sagt, 2022 ser ut att bli än värre.

Samtidigt vet vi, det är i de mörkaste stunder som ljusen lyser som starkast och klarast. På Erikshjälpen ser vi många ljus lysa hos barn och vuxna som vill göra världen bättre. Vi tänker på Admat, elva år, i Indien som växte upp som skräpsamlare på soptippen i Delhi. Nu går han i skolan och säger att han är stolt över att leva ett värdigt liv. Edith, sex år, bakade dröm-kakor, sålde och skänkte förtjänsten till Erikshjälpen för att hon vill att andra barn ska få det bättre. Fadek, som du kan läsa om på sidan 16, fann sig själv i Framtidsverkstaden i Helsingborg. Deras ljus lyser klart.

Redan nu märker vi hur ljusen tänds för Ukrainas folk på ett sätt som vi aldrig förut varit med om. Barn, unga, vuxna, alla vill bidra. Vi står inte ut att se oskyldiga människor lida och tillsammans tänder vi ljusen.

2021 blev ett starkt år för Erikshjälpen. Någon använde begreppet "all time high", bästa året någonsin! I denna stund säger det oss något viktigt: Vi har bättre förutsättningar än någonsin att fullgöra vårt uppdrag. Att bistå Ukrainas barn och familjer i nöd, och samtidigt fortsätta stärka och hjälpa barn och unga i andra delar av världen. Fler ljus ska tändas, fler barn ska få förutsättningar att nå sina drömmar och leva ett liv i värdighet. Ingenting kan vara viktigare!

Anna Lönn Lundbäck, ordförande
Daniel Grahn, generalsekreterare

För barnen. Och världen de drömmer om.

VÅR VISION

Erikshjälpen är en barnrättsorganisation med en ideell second hand-verksamhet. Tillsammans har vi en gemensam vision; En förändrad värld där barns drömmar får liv. Lokalt och globalt arbetar vi för att stärka och hjälpa barn. Överskottet från second hand-verksamheten bidrar, tillsammans med generösa gåvor, till att möjliggöra våra insatser för att barn ska få gå i skolan, må bra och vara trygga. Arbetsträningen i våra second hand-butiker föder också framtids-tro för barn med föräldrar som står utanför arbetsmarknaden och den cirkulära försäljningen ger klimathopp för kommande generationer. Vi finns för barnen. Och världen de drömmer om.

VÅRT UPPDRAG

Erikshjälpen arbetar för att bekämpa fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter. Alla insatser utgår ifrån ett holistiskt perspektiv men med särskilt fokus på barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd. Vi tror på barns delaktighet och barns egen förmåga att själva vara med och förändra sin situation.

VÅR VÄRDEGRUND

Erikshjälpens värdegrund vilar på tre ben.

1. Eriks anda

Vi värnar Erik Nilssons arv som formades av hans personliga engagemang och kristna tro. Att verka i Eriks anda innebär för oss att vara empatiska och kreativa, med fokus på möjligheter. Precis som Erik är vi måna om en ansvarsfull förvaltning av givarnas gåvor och kundernas medel.

2. Kristen människosyn

Erikshjälpens värderingar utgår från en

kristen människosyn, med särskild betoning på att:

- Alla människor är älskade av Gud och har samma värde.
- Alla människor har rätt till ett värdigt och utvecklande liv.
- Alla människor har ansvar för jorden, att bruka och inte missbruka den.

3. Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter definierar de universella villkor som barn i vår värld har rätt att leva under och som Erikshjälpen vill verka för. Det gäller bland annat alla individers lika och unika värde, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, livsåskådning och religion.

VI ARBETAR MED HÅLLBAR UTVECKLING – HELA TIDEN

Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina. För att bidra till vår vision är arbetet med hållbarhet grundläggande eftersom det påverkar barns och familjers möjligheter till en långsiktig framtid. Med barns och familjers möjligheter i fokus åtar sig Erikshjälpen att arbeta aktivt med hållbarhetens tre perspektiv; miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

De globala målen

Det finns inget specifikt mål som behandlar barns rättigheter men barnperspektivet finns med under alla områden och är relevant både för vår verksamhet i Sverige och det

arbete vi stödjer internationellt. Som barnrättsorganisation med en ideell second hand-verksamhet har vi påverkan på i stort sett alla utvecklingsmålen.

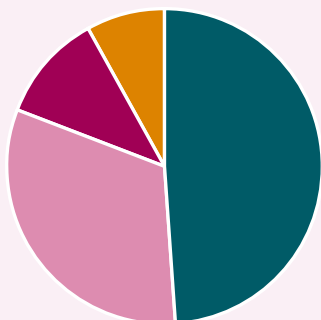
Erikshjälpens fokusområde Utbildning bidrar naturligt till mål 4 God utbildning men också till mål 5 Jämställdhet, eftersom mycket av den verksamhet som vi stödjer fokuserar på flickor som i många samhällen inte får eller kan gå i skolan. Fokusområdet Hälsa bidrar till mål 3 God hälsa och välbefinnande, men också till mål 2 Ingen hunger eftersom många insatser riktar sig till barn som riskerar undernäring. Fokusområde Trygghet och skydd omfattar många mål, till exempel mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen.

Erikshjälpens humanitära insatser bidrar till mål 1 Ingen fattigdom men också målen som handlar om till exempel hälsa och utbildning.

Genom att tillgängliggöra hållbar konsumtion och främja den cirkulära omställningen bidrar Erikshjälpen Second Hand till bland annat mål 12 Hållbar konsumtion och produktion. Genom att erbjuda praktik och arbetsträning bidrar verksamheten till mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Genom samverkan med organisationer i Sverige och internationellt stärker vi det globala partnerskapet för hållbar utveckling i enlighet med mål 17. Under 2021 antog vi en Hållbarhetspolicy som en grund för ett än mer utvecklat hållbarhetsarbete där Erikshjälpen är ett gott föredöme och säkerställer positiva bidrag för en hållbar utveckling.

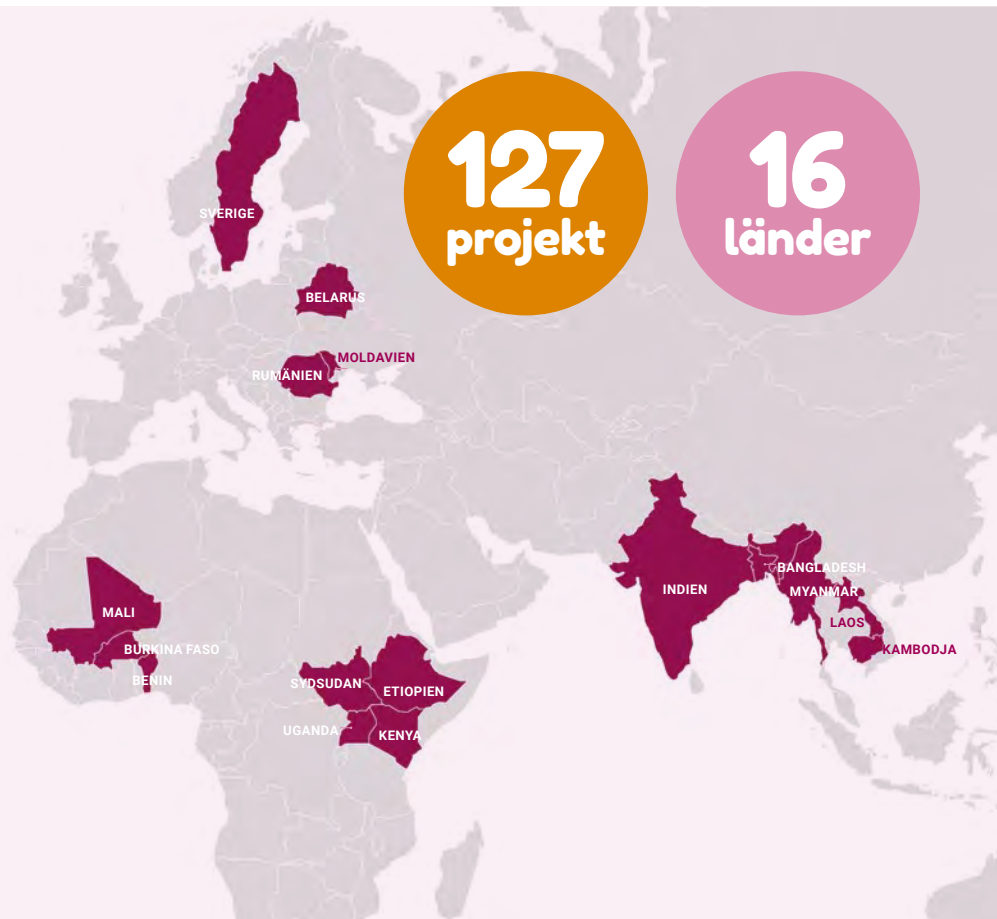

Regional fördelning av långsiktiga insatser 2021

● Afrika:	49%
● Asien:	32%
● Östra Europa:	11%
● Sverige:	8%

69 lokala partners

127 projekt

16 länder

4 regionkontor
Burkina Faso
Uganda
Rumänien
Kambodja

8,8 miljoner kronor i humanitärt stöd

4 fokusområden
Utbildning & fritid
Hälsa
Trygghet & skydd
Humanitära insatser och katastrofriskreducering

113,3 miljoner kronor i stöd till långsiktiga insatser

Erikshjälpen i korthet – 2021

Under 2021 har Erikshjälpen genomfört långsiktiga insatser för barn och familjer i 16 länder. Humanitära insatser har genomförts i åtta länder. Allt internationellt arbete sker genom lokala partnerorganisationer, medan Erikshjälpen i Sverige arbetar som implementerande part.

Internationellt driver Erikshjälpen inga egna projekt utan samarbetar alltid med lokala partners. Lokala samarbetspartners har den stora fördelen att de kan kulturen, kontexten, och ofta redan har en uppbyggd relation och förtroende hos målgruppen i de områden de verkar. De finns kvar på lång sikt och bygger lokal kompetens. Det ökar den långsiktiga hållbarheten för de insatser som utförs. I Sverige driver Erikshjälpen specifika

program med fokus på områdesutveckling i lokal samverkan, för att främja barns rättigheter och delaktighet i samhället.

SAMARBETE

Samarbetet med andra organisationer bidrar till att utveckla Erikshjälpen och det arbete organisationen utför. Under 2021 har Erikshjälpen bland annat arbetat tillsammans med Human Bridge, Skandinaviska Läkarbanken, Individuell Människohjälpen, Räddningsmissionen, Frälsningsarmén och Childhood Foundation. På Europainivå har samarbete bedrivits med bland andra EU-Cord, Medair, Strömmestiftelsen och Fida.

FINANSIERING

En lång rad privata gavgivare lägger den

ekonomiska grunden för Erikshjälpens arbete. Andra viktiga finansiärer är Erikshjälpen Second Hand, Sida, via Svenska missionsrådet och Forum Syd, Radiohjälpen genom kampanjen Världens Barn samt Musikhjälpen, Postkodlotteriet och Kavlifonden. En rad företag väljer också att stödja Erikshjälpens arbete för barns rättigheter, exempelvis genom att bli Erikshjälpens Företagspartner.

NÄTVERK

Under 2021 har Erikshjälpen varit aktiv partner i flera nätverk, däribland Svenska missionsrådet, Concord, Giva, Forum för idéburna organisationer och Nätverket för Barnkonventionen.

Ett år med Erikshjälpen

Ett axplock av händelser som präglade 2021

JANUARI

Trots ett tufft år med pandemirestriktioner, står det klart att Erikshjälpen Second Hand bara tappat fem procent av sin försäljning under 2020. E-handeln secondhand.se gör sitt bästa år med en 110-procentig försäljningsökning jämfört med 2019. Resultatet bidrar till att säkerställa Erikshjälpens fortsatta insatser för barn och unga.

I Uppsala startar Erikshjälpen sin tredje Framtidsverkstad. Genom Framtidsverkstäderna, som sedan tidigare finns i Motåla och Helsingborg, vill Erikshjälpen vara med och motverka utanförskap genom att engagera barn, unga och föräldrar i de områden de bor i. "Att få arbeta i Gränby, stadsdelen jag växte upp i, känns extra roligt och meningsfullt. Det blir som att jag får ge tillbaka till mitt lokala sammanhang", säger projektledare Denis Bisaso.

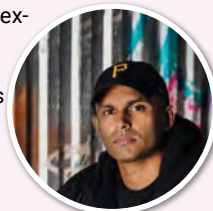
januari

Erikshjälpens Barnlåda nylanseras i en uppdaterad version och med ett ännu tydligare samarbete med Bamse. Barnlådan kan beställas till självkostnadspris av sjukhus, vårdcentraler, barnvårdscentraler, skolhälsovård och tandläkarmottagningar.

FEBRUARI

När författaren och polisinspektören Simon Häggström, känd för sitt arbete med att motverka sexhandeln i Sverige, medverkar i Erikshjälpen Ungagerads podcast, blir det de mest lyssnade avsnitten i poddens historia.

mars

februari

APRIL

Mänskliga Rättighetsdagarna arrangeras digitalt och Erikshjälpen medverkar med ett seminarium om hur ungas engagemang och delaktighet kan skapa områdesutveckling. 15-åriga Minna Al Hassani deltar med inspirerande exempel från arbetet med Erikshjälpen Framtidsverkstad i Helsingborg.

april

MAJ

Coronapandemin har haft stor påverkan på barnhemmen i Asien. I en internationell rapport, som släpps av Erikshjälpen och World Childhood Foundation, framkommer att 81 procent av barnhemmen har haft minskade intäkter, vilket lett till att många barn fått återförenas med sina familjer. I studien säger över 90 procent av de intervjuade verksamhetscheferna att pandemin lett till en diskussion om att ändra arbetssätt och i ökande grad stödja barn i deras hemmiljöer.

MARS

För att fira sitt småländska arv uppmärksammar Erikshjälpen Smålands inofficiella nationaldag – Fössta tossdan i mass – med en insamlingskampanj. Privatpersoner, smålänningar eller ej, uppmuntras till att fira dagen genom att skicka en virtuell tåat-bit och samtidigt vara med och göra världen lite godare.

Erikshjälpen får 15 miljoner kronor i basstöd från Postkodlotteriet. Pengarna går bland annat till insatser för att stärka familjer i Kambodjas storstadsslum, ge fler barn i Mali tillgång till utbildning samt för att stötta barn med frihetsberövade föräldrar i Sverige.

juni

maj

JUNI

Över 45 000 familjer i Bangladesh – i Jamunadeltat och i flyktinglägret Cox's Bazaar i Bangladesh – ska nås i en hälsoinsats för att minska undernäring bland barn under fem år. Projektet omfattar fyra miljoner kronor och genomförs med medel som Erikshjälpen beviljats från Musikhjälpen.

JULI

När Elfsborg möter Örebro i fotbollsallsvenskan den 11 juli finns det inte bara 3 000 supportrar i publiken – utan också ett stort antal nallar. Satsningen är ett samarbete mellan Erikshjälpen och Elfsborg. Pengarna från nalleförsäljningen går oavkortat till att hjälpa fler barn att få en trygg uppväxt.

SEPTEMBER

Erikshjälpen Second Hand tillkännager att man planerar att öppna tre nya storstadsbutiker under hösten; i Oslo, Göteborg och Stockholm. På grund av coronapandemin har nyetableringar fått vänta, men nu tar man sikte framåt.

december

november

oktober

september

augusti

juli

OKTOBER

3,2 miljoner kronor. Så stor blir den sammanlagda dagskassan från Erikshjälpen Second Hands butiker lördagen den 2 oktober, som skänks till insamlingen för Världens Barn. I den direktsända tv-galan kvällen innan medverkar Anders Malmstigen, internationell programchef på Erikshjälpen, och berättar om Erikshjälpens arbete för barn med funktionsvariationer i Kenya.

På spaning efter Eriks anda – så heter boken som ges ut av Erikshjälpens generalsekreterare Daniel Grahn, där han tecknar ett porträtt av Erikshjälpens grundare Erik Nilsson och hur arvet efter honom fortfarande präglar organisationen.

AUGUSTI

Mellostjärnan och tv-aktuella John Lundvik sjunger in över 80 000 kronor till Erikshjälpens arbete för barn med en frihetsberövad förälder, under två välgörenhetskonserter i Skellefteå. Konserterna arrangeras tillsammans med eventbolaget North Event.

NOVEMBER

Det var två år sedan sist, men nu kan Erikshjälpen återigen arrangera julkonserter för att möta nya och befintliga givare. Årets artister är Putte Nelsson och Evelina Gard, Mörlid och Sandwall, Folk och Jonas Sandwall tillsammans med Spring City samt On Track, Clas Vårdstedt och David Roos.

DECEMBER

Engagemanget för Musikhjälpens insamling på temat "För en värld utan barnarbete" är rekordhögt. Erikshjälpens generalsekreterare Daniel Grahn medverkar i buren och berättar om situationen för barn som tvingas arbeta på soptippar i Indien men också om hur Erikshjälpen arbetar för att förändra situationen för dessa barn.

Tillsammans med organisationen Medair inleder Erikshjälpen en humanitär insats i Afghanistan, med fokus på att identifiera och behandla undernäring bland barn under fem år samt gravida och ammande kvinnor. Insatsen är ett direkt svar på den humanitära kris som landet befinner sig i och som eskalerat efter talibanernas maktövertagande.

Fokus på fortsatt skolgång

Miljontals skolelever har känt frustration, rädsla och hopplöshet när skolor tvingats hålla stängt på grund av coronapandemin. Erikshjälpen har tillsammans med lokala partners arbetat målmedvetet för att hjälpa barn och ungdomar att fortsätta sin skolgång under pandemin – och att inte ge upp hoppet om framtiden.

14-åriga Dorin, i Timișoara i västra Rumänien, tyckte till en början att det var skönt att slippa gå till skolan, men tröttnade ganska snart på distansundervisningen.

– Vi har inte lärt oss mycket alls hemifrån, säger Dorin.

Att fortsätta skolgången när de fysiska skolorna stängde var allt annat än självklart för många barn och ungdomar. Christian Ignatoaie på Erikshjälpens partnerorganisation Kenosis i Rumänien berättar att det första problemet var bristen på digital teknik.

– Många av barnen hade inte tillgång till dator, surfplatta eller en tillräckligt bra internetuppkoppling för att kunna delta i digitala lektioner. När vi hade sett till att alla hade förutsättningar för att studera online dök nästa problem upp; de flesta av barnen studerade i ett rum som de delade med hela sin familj. I den miljön var det svårt för dem att koncentrera sig och att följa lärarens instruktioner, säger han.

Under den tid som skolorna var stängda gjorde Kenosis personal vad de kunde för att inom restriktionernas gränser hjälpa barn och ungdomar att fortsätta studera. De höll tät kontakt med de barn som vanligtvis kommer till Kenosis läxhjälpcenter och eftersom många föräldrar inte kan läsa fungerade personalen också som en bro mellan skola och fa-

miljer, för att förmedla information och skoluppgifter. Så snart restriktionerna tillät öppnade Kenosis sina lokaler för de barn som hade svårast att studera online från sina hem.

 Det känns fantastiskt att vara tillbaka i skolan igen

Det är ännu för tidigt att överblicka pandemins totala konsekvenser för barns utbildning, men många av de barn som tvingats hoppa av skolan under pandemin – för att jobba eller kanske bli bortgifta – kommer troligen inte komma tillbaka till skolan. Därmed ökar risken för att dessa barn ska hamna eller bli kvar i ett liv av fattigdom och utsatthet.

– Det är därför det varit och är så viktigt för Erikshjälpen och våra partners att hjälpa barn och ungdomar fortsätta sin skolgång. Även om den distansundervisning som skolorna kunnat erbjuda ibland har varit bristfällig så har barnen och ungdomarna i alla fall fått fortsätta vara skolelever och de kommer kunna fortsätta sin utbildning i den fysiska skolan igen. Coronapandemin har inte berövat dem deras framtid, säger Cezar Gavriluc, ansvarig för Erikshjälpens arbete i Östra Europa. ♥

Rätt till utbildning

Utbildning är en av de viktigaste nycklarna i kampen mot fattigdom. Men redan innan coronapandemin var det 260 miljoner barn i världen som inte gick i skolan. Ytterligare 24 miljoner barn riskerar, enligt Unicef, att inte komma tillbaka till skolan alls igen efter pandemin.

Erikshjälpen arbetar långsiktigt för att främja barns rätt till utbildning, bland annat genom påverkansarbete, att stärka familjers försörjningsmöjligheter så att de har råd att skicka sina barn till skolan och att ge stöd till barn med särskilda behov av till exempel läxhjälp.

Fler får fylla fem

Barnadödligheten i världen minskar men fortfarande dör varje dag 14 000 barn under fem år. De flesta av orsaker som hade kunnat förebyggas eller behandlas om barn och mammor haft tillgång till vård. För Dipali – flickan som somnat i sin farmors famn – var det aldrig självklart att få uppleva sin ettårsdag. Nu har hon fått fylla fem.

I Khandwa-distriktet i Indien är nästan 60 procent av barnen underviktiga och över 100 per 1 000 barn dör innan sin femårsdag. Här jobbar Erikshjälpens partnerorganisation Eficor tillsammans med statliga hälsoarbetare för att förebygga och motverka dålig barn- och mödrahälsa.

Eficor utför inte vårdinsatserna, utan fokuserar på att stärka kvaliteten på den vård som finns samt skapa kunskap och medvetenhet om olika hälsofrågor och motivera människor i byarna att nyttja olika vårdinstanser. Det finns fortfarande ett mycket stort behov av kunskapsspridning för att förbättra hälsan hos både mammor och barn i området, men det är tydligt att Eficors arbete bidrar till att utvecklingen går åt rätt håll.

Femåriga Dipali är ett av de barn som haft stor nytta av arbetet. Dipali har tre äldre systrar och en yngre bror. När hon föddes hoppades hennes föräldrar på att få en son. Det är söner som för familjenamnet vidare och tar hand om familjen när föräldrarna blir gamla. Besvikelsen över att få ännu en dotter i kombination med en svår ekonomisk situation ledde till att Dipali blev försummad och inte fick tillräckligt med mat för att kunna utvecklas normalt.

När Eficor fick vetskap om Dipalis situation såg de till att nutritionscentret i byn tog kontakt med Dipalis familj. Då var Dipali ett halvår och gravt undernärdd. Personalen på centret började arbeta för att stärka familjen och relationerna inom familjen. Så småningom ledde arbetet till att familjen kon-

taktade sjukvården för att Dipali skulle kunna få hjälp. Hon blev akut inlagd på ett nutritionscenter i Khandwa.

 Nu kan Dipali gå, sitta och leka som vilken femåring som helst

I hembyn fortsatte sedan arbetet med att hjälpa Dipali. Via byns lilla nutritionscenter fick hon – och får fortfarande – tre mål näringsrik mat om dagen och familjen har fått stöd och familjerådgivning. Dipali har gått upp i vikt och börjat växa på längden. Hon har en bit kvar till sin målvikt och centret i byn fortsätter att kontrollera hennes utveckling med jämna mellanrum. Men nu kan Dipali gå, sitta och leka som vilken femåring som helst. Hon har också fått en varm relation till sina föräldrar och till sin farmor.

Eficors arbete, med stöd av Erikshjälpens, har gjort stor nytta för tusentals mammor och barn. Den indiska statens regler för organisationer som tar emot pengar av utländska givare är just nu under förändring och Eficor arbetar för att få nya tillstånd så att arbetet tillsammans med Erikshjälpens kan fortsätta även i framtiden. ♥

Rätt till hälsa

God hälsa är en grundläggande förutsättning för att en individ ska kunna nå sin fulla potential och att samhället ska utvecklas. En viktig del i det globala arbetet för människors hälsa är att minska barnadödligheten, det vill säga antalet barn som dör innan de hunnit fylla fem år.

Att förebygga och bekämpa undernäring, göra sjukvård tillgänglig för fler och sprida kunskap om hygien och smittskydd är exempel på hur Erikshjälpen arbetar för att flera barn ska få vara så friska som möjligt och uppleva sin femårsdag.

Dipali sover gott i farmor Laxmis famn.

FOTO: JULIA GRAHN

Att uppfostra utan våld

Vartannat barn i världen utsätts för våld i hemmet. ”Jag visste inte att man kunde uppfostra på ett annat sätt. I dag har jag bett mina barn om förlåtelse”, säger tvåbarnsmamman Esther i Myanmar, som genom Erikshjälpens lokala partner fått lära sig om barns rättigheter och vad det gör med ett barn att bli slaget.

43-åriga Esther Hta Za bor i en by på landsbygden i Myanmar. De båda barnen är i dag i tonåren; dottern studerar på universitet och sonen går på högskolan.

Esther beskriver sig själv som en typisk tvåbarnsmamma och i den kontexten hon befinner sig i betyder det att hon har uppfostrat sina barn med våld. Det var inte bara så hon fått lära sig att man gör, utan också det hon fått lära sig är bäst för ett barn.

– Att uppfostra barn med våld eller fysiska bestraffningar är allmänt vedertaget och socialt accepterat bland föräldrar i Myanmar. De flesta föräldrar, särskilt på landsbygden, tror att en disciplinär och våldsamt uppfostran är för barnens bästa, att det är så de blir artiga och lydiga, säger Zaw Oo, på Erikshjälpens lokala partnerorganisation WCM.

Genom kunskapsspridning och påverkansarbete jobbar Erikshjälpens och WCM för att förändra föräldrars beteende och förbättra relationer mellan föräldrar och barn.

Det var genom en sådan utbildning som Esther för första gången fick höra talas om barns rättigheter och vad det gör med ett barn att utsättas för våld. Budskapet om att uppfostran med våld är likställt med barnmisshandel och skadar barnets utveckling, påverkade Esther djupt. Hon beskriver hur orden ekade i hennes huvud – och värkte i hennes hjärta.

– När barnen inte lyssnade, slog jag. När de gjorde fel, slog jag. Jag visste inte att man kunde uppfostra dem på ett annat sätt. I dag är jag så ledsen för det jag utsatte dem för, jag har bett om deras förlåtelse, säger hon.

 Jag gör allt jag kan för att sprida kunskapen vidare

Sedan den dagen är Esther en hängiven volontär i arbetet för barns rätt att skyddas från våld. Hon har genom Erikshjälpens lokala partner gått flera utbildningar inom barns rättigheter, barns utveckling och positivt föräldraskap. I dag arbetar hon aktivt med att sprida kunskapen vidare till andra föräldrar i byn.

– När jag i dag möter föräldrar som slår sina barn blir jag ledsen och besviken. Jag gör allt jag kan för att utbilda dem och föra den kunskapen som jag har fått vidare. Jag kommer fortsätta dela med mig av min kunskap till andra, inte bara i egenskap av volontär, utan också i egenskap av mamma.♥

Rätt till en trygg uppväxt

Vartannat barn i världen utsätts för våld i hemmet. Tre av fyra barn mellan två och fyra år utsätts för systematiskt våld i uppfostringssyfte. Och hälften av alla barn mellan 13 och 15 år får utstå fysiska bestraffningar i skolan.

Tillsammans med lokala partnerorganisationer i bland annat Myanmar, Kambodja och Uganda ger Erikshjälpen föräldrar och andra vuxna nya verktyg för att uppfostra barn på ett tryggt och positivt sätt. Vi utbildar också om barns utveckling och de skadliga effekterna av att använda våld mot barn.

16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

Esther Hta Za med sin dotter och sin man.

FOTO: WCM

FOTO: ÅSA DAHLGREN

Skydd mot extremväder

I vartannat land som Erikshjälpen arbetar i, är risken för att barn ska drabbas av klimatförändringar extremt hög. För att skydda barnen fokuserar Erikshjälpen både på akuta insatser och långsiktigt arbete för att stärka familjers och samhällens motståndskraft mot katastrofer.

Förstörda skördar, bortspolade fiskodlingar och drunknade kor. Extremväder och katastrofer gör tillgången till mat osäker för miljontals barn. I spåren av översvämningar, torka och andra naturkatastrofer följer ofta avhopp från skola, barnarbete och tidigt bortgifta av flickor.

För Samoussiath Logo, från Alibori i norra Benin, innebar den senaste översvämningen inte bara stor materiell skada – vattenmassorna tog också med sig drömmar och framtidshopp.

– Vår by blev översvämmad och vårt hus förstördes. Dessutom spolades mina skolböcker bort. Jag slutade gå till skolan och fick lägga alla mina ambitioner åt sidan, säger hon.

Alibori drabbas ofta av extremväder, som svår torka, stormar och översvämningar. Det leder till att redan fattiga familjer blir ännu fattigare och att många saknar mat för dagen.

– I den senaste översvämningen var det 78 familjer som blev hemlösa och en stor mängd grödor och boskap spolades bort av vattnet. Min familj hade inte mycket innan översvämningen och vattnet tog med sig det lilla vi hade, säger Samoussiath.

Innan översvämningen var Samoussiaths föräldrar noga med att få sina små inkomster att räcka till olika avgifter kopplade till barnens skolgång, men efter översvämningen blev det omöjligt. Samoussiath drömde om att få fortsätta studera, men tvingades i stället sluta skolan i förtid.

Ofta drabbas just flickorna hårdast när extremväder slår till mot familjers försörjning. Innan pandemin hoppade nästan var femte flicka av grundskolan i området där Samoussiath bor och var tredje flicka slutade högstadiet i förtid. Troligen har pandemin ytterligare ökat avhoppet. Det medför extremt allvarliga sociala risker för flickorna, som bortgifta och barnarbete.

 Vattnet tog med sig det lilla vi hade

Tillsammans med den lokala partnerorganisationen Dedras har Erikshjälpen startat ett nytt projekt för att stärka familjer i det område där Samoussiath bor, så att de kan sätta mat på bordet och ha råd att skicka alla barn – även flickorna – till skolan.

I projektet får föräldrar från 1 000 fattiga familjer stöd att hitta nya, klimatanpassade inkomstmöjligheter, till exempel genom nya odlingstekniker och självhjälpgrupper. Familjer och byar får också hjälp för att klara framtida extremväder bättre, bland annat genom ökad kunskap om förebyggande åtgärder och ett varningssystem för att tidigt upptäcka att extremväder är på väg. För Samoussiath finns nu hopp om fortsatta studier igen, när hennes föräldrar hittar nya vägar till försörjning. ♥

Fler exempel på humanitära insatser under 2021

Under 2021 har Erikshjälpen nästan tredubblat sitt stöd till humanitära insatser, jämfört med året innan. Drygt 8,8 miljoner kronor har betalats ut till 17 insatser i totalt åtta länder. Här är några exempel.

- När monsunregn orsakar stor förödelse i Bangladesh, genomför Erikshjälpen tillsammans med partnerorganisationen Friendship en insats som innebär att 7 400 drabbade familjer får mat, hygienkit, näringstillskott samt ekonomiskt stöd för att kunna återhämta sig efter katastrofen.
- I Burkina Faso genomför Erikshjälpen tillsammans med partnerorganisationen ODE en fyra månader lång insats som

ger 2 000 barn under fem år tillgång till näringsrik mat för att förhindra att de ska drabbas av undernäring. Tillsammans med organisationen CREDO ges stöd till ytterligare 1 000 barn som lider av undernäring och 700 hushåll får genom insatsen stöttning och utbildning i näringslära och hygien för småbarn.

- När översvämningar drabbar Kambodja genomför Erikshjälpen en mindre insats tillsammans med partnerorganisationen M'lup Russey för att hjälpa de allra mest utsatta hushållen. 100 familjer får matpaket, tält och skolmaterial. Tillsammans med partnerorganisationen Sunshine genomförs också en stödinsats riktad

mot familjer som har förlorat sin möjlighet till försörjning under pandemin.

- I Indien genomförs flera insatser för att hjälpa familjer, totalt över 4 500, som drabbats av översvämning och familjer vars möjlighet till inkomst försvunnit på grund av pandemin. Familjerna får matpaket och ekonomiskt stöd. På lång sikt stärks familjernas försörjningsmöjligheter genom insatser för att förbättra jordbruksmetoder och reparationer av fiskefartyg.

Framtidsverkstad förändrar på djupet

En plats att växa på, utmana sina åsikter, våga bli sig själv. Det är vad Erikshjälpen Framtidsverkstad är för Fadek Chaseb. "När jag först kom hit till Erikshjälpen var jag inte rätt Fadek. Jag var inte den jag skulle vara. Det är jag nu."

I Sverige har Erikshjälpen barnrättsarbete ett tydligt fokus på att alla barn ska få växa upp under jämlika uppväxtvillkor. Under 2021 startade Erikshjälpen sin tredje Framtidsverkstad – i Uppsala – och det blev klart med ytterligare en – i Linköping. Sedan tidigare finns Framtidsverkstäder i Helsingborg och i Motala.

– Erikshjälpen Framtidsverkstad bygger på kraften i att samverka lokalt, att vi kan lösa många av samhällets utmaningar när vi arbetar koordinerat tillsammans med andra aktörer. En del i projektet innebär att skapa forum för målgrupperna att göra sina röster hörda, att påverka och att själva vara delaktiga i utvecklingen av sitt bostadsområde, säger Hanna Löfstrand, programkoordinator för Erikshjälpen Framtidsverkstad.

14-åriga Fadek Chaseb är en av ungdomarna som är engagerad i Erikshjälpen Framtidsverkstad i Helsingborg. Innan var hon osäker, blyg, försiktig och tillbakadragen. I dag är det annorlunda.

– Jag bara pratar! Ibland tänker jag att jag skämmer ut mig själv för att jag är så modig.

På Framtidsverkstaden deltar Fadek i olika aktiviteter och är bland annat med och gör en podcast med frågor som är aktuella för ungdomarna i området Adolfsberg. Men allra mest tycker hon om att komma till Framtidsverkstaden för att prata. Po-

litik, rasism, flickors rättigheter. Psykisk ohälsa, utseendefixering, kroppshets. Framtidsverkstaden har för henne blivit en plats där det hon tycker får utrymme och spelar roll. Där hon får våga sina åsikter mot andras och där hon får mod att våga stå för dem. I dag är hon en förebild för andra unga, inte minst andra tjejer, i området i att våga ta plats och stå upp för sig själv.

 Nu är jag den
Fadek jag ska vara

– Om jag hade haft negativa förebilder runt omkring mig hade jag absolut inte varit den jag är i dag. Nu är jag den Fadek jag ska vara. Jag tycker om att vara mig själv.

Fadek har bott i Adolfsberg sedan hon fem år gammal kom till Sverige från Irak. Att Erikshjälpen Framtidsverkstad finns här, har också gett henne en annan syn på sitt område.

– Innan var det rätt så tråkigt här, inte så mycket liv. Jag är så stolt för att något jag tycker om finns här. ♥

Rätt till jämlika uppväxtvillkor

Alla barn ska ha samma rätt till jämlika uppväxtvillkor. Jämlikhet minskar risken för konflikter och främjar alla människors möjlighet att delta i och påverka samhällsutvecklingen.

Erikshjälpen Framtidsverkstad, med Erikshjälpens lokala second hand-butiker som nav, vill öka delaktigheten hos barn, unga och föräldrar i att utveckla sina bostadsområden och göra dem mer inkluderande, trygga och levande. Genom att stärka barn och ungas egna drömmar, drivkrafter och förmågor skapas långsiktig positiv förändring.

Rekordår för Second Hand

Trots pandemin ökar Erikshjälpen Second Hand under 2021 sin försäljning med 8,2 procent jämfört med 2020 och med 2,3 procent jämfört med det tidigare rekordåret 2019. "Det är ett fantastiskt resultat som gör att vi lämnar ett riktigt bra överskott till arbetet för barnen och världen de drömmer om", säger Erikshjälpen Second Hands verkställande chef Anette Alm Gustafsson.

2,6 miljoner kunder besökte Erikshjälpen Second Hands butiker under 2021. Ungefär tio miljoner varor, redo att älskas igen, fick nya ägare och generellt handlade varje kund för lite mer per butiksbesök än året innan. Kläder samt hem och hushåll var de varugrupper där försäljningen ökade mest.

Precis som 2020 var 2021 ett år med restriktioner, som påverkade alla Erikshjälpen Second Hands butiker.

– För att möta dem har vi i flera butiker utökat öppettiderna för att undvika trängsel. Våra kunder har också visat varandra stor hänsyn och hjälpt till att minska risken för smittspridning, säger Anette Alm Gustafsson.

Även e-handeln secondhand.se gjorde ett rekordår, med en försäljningsökning på 50 procent jämfört med 2020. Antalet e-handelsbesökare ökade med 61 procent under 2021 och totalt hade sajten ungefär 1,5 miljoner besökare.

– Vår onlinesatsning är jätteviktig! Den möjliggör för alla att handla cirkulärt, även om de inte har en second hand-butik i närheten. Den ger oss också ett skyltfönster ut mot hela Sverige, där generösa gåvor från våra givare blir tillgängliga för kunder oavsett tid eller plats. Att göra denna resa är otroligt häftigt, säger Erikshjälpen Second Hands e-handelschef Frida Espes.

Under hösten 2021 öppnade Erikshjälpen Second Hand tre nya butiker i Norge och Sverige.

– Vi vet att många som bor i större städer vill handla hos oss, det syns inte minst i vår e-handel. Det kändes jätteroligt att kunna öppna tre nya, upplevsefyllda butiker i storstadsområden, säger Anette Alm Gustafsson.

 Vår onlinesatsning möjliggör för alla att handla cirkulärt

Först ut var en citybutik i Oslo, som drivs i samarbete med norska Maritastiftelsen inom konceptet M&E Second Hand.

– Vår första Oslobutik, som vi öppnade 2018, har varit en succé från dag ett. Den butiken ligger en bit från citykärnan, så därför känns det spännande att nu också kunna erbjuda second hand-shopping mitt i centrala Oslo, säger Anette Alm Gustafsson.

Därefter öppnade en citybutik i Göteborg, en omnikanalbutik med ett helt nytt butikskoncept där e-handeln secondhand.se möter den fysiska butiken. Sist ut av höstens nyetableringar var en ny butik i Stockholm Häggvik. ♥

De tre målen

Erikshjälpen Second Hand, som arbetar för barnen och världen de drömmer om, har som mål att genom försäljning av skänkta varor, generera medel till social och humanitär verksamhet via Erikshjälpen och samarbetspartners. Därutöver arbetar Erikshjälpen Second Hand utifrån två ytterligare uppdrag kopplade till social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet:

- Att erbjuda föräldrar och andra vuxna som lever i olika former av social eller ekonomisk utsatthet en möjlighet att genom gemenskap, arbetsträning och praktik hitta vägar till personlig utveckling.
- Att främja och utveckla återanvändning av begagnade varor för att bidra till en miljömässigt hållbar utveckling och ett mer effektivt utnyttjande av jordens resurser.

Rapport synliggör brister i barnperspektiv

Bristen på barnrättsperspektiv när föräldrar frihetsberövas är stor. Barns rätt till information, stöd och kontakt blir ständigt kränkt. Det synliggörs i rapporten "Man måste få veta" som Erikshjälpen, tillsammans med Räddningsmissionen och Bufff, släpper i september. Rapporten redovisas till FN:s kommitté för barns rättigheter senare under hösten.

Kriminalvården uppskattar att 30 000 barn i Sverige har en förälder i fängelse eller frivård. Detta är en grupp med barn som ofta faller mellan stolarna. Samtidigt pågår det en stor debatt kring hur vårt samhälle genom förebyggande insatser ska motverka att barn rekryteras till kriminella nätverk. Forskning visar att barn till frihetsberövade löper större risk än andra att drabbas av psykisk ohälsa, utanförskap och hamna i egen kriminalitet. Att behålla kontakt med familjen visar sig också vara en motivator för att den frihetsberövade inte ska återfalla i brott.

 Tidig information och kontakt är en skyddsfaktor för barnet

– Det är viktigt att först och främst beakta barnets bästa. Barns behov är individuella, och det finns de barn som behöver skyddas från den frihetsberövade. Men forskning visar ändå att tidig information och kontakt är en skyddsfaktor för barnet, säger Ida Storm Mukwana, sakkunnig på Erikshjälpen och projektledare för rapporten.

Rapporten "Man måste få veta" bygger på intervjuer med över 50 barn och unga som har en förälder

eller ett syskon som är eller har varit frihetsberövad. Även en handfull unga vuxna, mellan 18 och 25 år, intervjuades. Intervjuerna genomfördes av utbildad personal som arbetar riktat mot dessa barn, unga och deras familjer, inom organisationen Bufff samt verksamheterna som arbetar enligt Erikshjälpens och Räddningsmissionen så kallade Solrosmodell (Solrosen i Göteborg och Borås, Kumulus i Umeå och Skellefteå samt Vårsol Samtalscenter i Jönköping).

Rapporten visar att:

- 3 av 4 önskar mer kontakt med frihetsberövad familjemedlem.
- 9 av 10 anser att man har rätt att få veta att ens förälder frihetsberövats.
- 93 procent anger att det har hjälpt dem med samtalsstöd och många uppger att det varit viktigt att träffa andra i samma situation.

Syftet med rapporten är att påverka beslutsfattare så att stödet till målgruppen stärks. Att införa nationella riktlinjer, där kommunerna ges ett tydligt ansvar med öronmärkta pengar för stödinsatser, är ett av flera exempel på krav som Erikshjälpen, Räddningsmissionen och Bufff ställer i rapporten.

– Det är dags att ta de här barnens rättigheter på allvar, säger Ida Storm Mukwana. ♥

Fler exempel på opinion- och påverkansinsatser

Barns rätt att växa upp i familj

Inom ramen för projekten Ur askan och Barnhemsdialogen har flera insatser gjorts för att öka kunskapen om och förändra situationen för barn som växer upp på barnhem. Genom nätverksarbete i Tanzania har vi kunnat koppla samman lokala experter med lokala organisationer kring omställning från barnhemsvård till familjebaserade alternativ.

I Sverige har vi utbildat barnhemsambasadorer och tagit fram ett nytt metodmaterial som exempelvis Erikshjälpen Ungagerad använt i påverkansinsatser riktade mot folkhögskolor.

Under våren släppte vi tillsammans med Childhood en studie om hur pandemin påverkat barnhem och arrangerade utifrån det två webinarier i syfte att kunskapsprida i ämnet.

Barn och klimatet

I debattartikeln "Vi lämnar över en värld som barnen inte kan leva i", som publiceras i tidningen Dagen i oktober, skriver Erikshjälpens ordförande Anna Lönn Lundbäck och generalsekreterare Daniel Grahn om varför alla länder måste öka takten i arbetet med de globala målen i Agenda 2030.

Under Circular Monday, dagen för cirkulär konsumtion, går Erikshjälpens generalsekreterare Daniel Grahn och Erikshjälpen Second Hands verkställande chef Anette Alm Gustafsson, tillsammans med lokala butikschefer, ut i en gemensam debattartikel med uppmaningen "Vi måste ställa om – för barnen och världen de drömer om". Samtidigt håller majoriteten av second hand-butikerna extraöppet denna dag för att få fler att välja att handla cirkulärt.

It-kompetens för barnens skull

Att skapa tid till det som är viktigt – det är vad JSC it-partner brinner för. Och att hjälpa Erikshjälpen med just det ger en extra dimension till det viktiga. Som företagspartner stöttar JSC både Erikshjälpens medarbetare och arbetet för barns rätt till utbildning i Bangladesh.

– Vi ville hitta en organisation som vi känner oss trygga med. Och vi kände att det finns en del likheter mellan oss, som att våra organisationer bygger på tydliga värderingar och att vi finns i Småland, säger Klara Löfqvist och Josefine Wixengård på JSC.

JSC it-partner grundades 2000 och ger olika former av it-stöd till företag, både på organisations- och individnivå. Företaget har sitt säte i Nässjö och drivkraften är att skapa tid för det som är viktigt – genom att hjälpa kundernas anställda att känna sig trygga och kunna arbeta effektivt med olika tekniska arbetsredskap och datorprogram.

Att arbeta med hållbarhetsfrågor har alltid varit naturligt inom JSC, även om de inte tidigare benämnt det så. Att medarbetarna mår bra är företagets främsta mål. Hjälpsamhet en viktig faktor i företagskulturen, liksom glädje och delaktighet.

– Vi hjälper varandra, gläds åt varandras framgångar och fattar många gemensamma beslut, säger Klara Löfqvist som är ekonomiansvarig.

– Vi har en platt organisation och det är tydligt att alla är här på lika villkor, det finns ingen hierarki, säger Josefine Wixengård som är digital PT.

När företaget byggde en ny arbetsplats 2015 var det viktigt att tänka klimatsmart. Solpanelerna på taket försörjer nu både JSC:s lokaler och elbilarna

som används för tjänsteresor. För att ta ytterligare ett steg i sitt hållbarhetsarbete ville JSC också hitta en organisation att samarbeta med, för att kunna stötta goda insatser som görs för barn i utsatthet. Valet föll på Erikshjälpen.

 Vi ville hitta en organisation som vi känner oss trygga med

JSC:s första stöd blev ett utbildningspaket, anpassat för Erikshjälpen, som de genomförde pro bono under 2021.

– Det kändes väldigt kul att få göra det. Om högre IT-kompetens hos Erikshjälpens medarbetare kan frigöra tid för det som är allra viktigast för Erikshjälpen – barnen – så har vi verkligen bidragit med förbättring, säger Klara Löfqvist.

JSC stöttar också arbetet med flyttbara skolor i Bangladesh. Att få följa ett projekt och lära sig mer om barnrättsarbetet gör att hela företaget känner sig delaktiga.

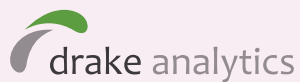
– Jag tror att alla här känner sig stolta över det vi bidrar till, säger Josefine Wixengård. ♥

Josefine Wixengård och Klara
Löfqvist, JSC it-partner, Nässjö.

FOTO: SOFIA DENZLER

Vi är Företagspartner till Erikshjälpen:

WALLENSTAM

Målsättning och resultat

Erikshjälpen arbetar i 16 länder för att barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd ska bli tillgodosedda. Under 2021 har insatser gjorts i 127 projekt, tillsammans med 69 lokala partnerorganisationer. Här är några exempel på resultat som nåtts under 2021.

BARNS RÄTT TILL UTBILDNING - BANGLADESH

SITUATION I LANDET

Trots goda framsteg då det gäller tillgång till utbildning i Bangladesh är det fortfarande endast 83 procent av eleverna som slutför utbildningen på låg- och mellanstadienivå, och 65 procent på högstadienivå. I avlägsna och svåråtkomliga områden är tillgången till utbildning mycket begränsad och många barn börjar aldrig skolan eller hoppar av i ett tidigt skede. Dessa barn riskerar att utsättas för barnarbete eller äktenskap i ung ålder. De främsta orsakerna till att barn hoppar av skolan är hushållens fattigdom, föräldrars försumlighet, rädsla för kroppslig bestraffning och undermålig inlärningsmiljö.

Utbildningsministeriet som ansvarar för låg- och mellanstadiet saknar tillräckliga resurser att bygga skolor, rekrytera lärare och tillhandahålla lärarutbildning. Detta märks särskilt tydligt i svåråtkomliga områden som öarna vid Jamunaflodens delta där antalet statliga skolor är mycket lågt.

Traditionellt är barnäktenskap och barnarbete fortfarande vanligt, särskilt i avlägsna områden. Läs- och skrivkunnskapen bland vuxna, särskilt kvinnor, är mycket låg och därför ses utbildning för barn inte som en prioritet.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Pojkar och flickor är medvetna om sin rätt till utbildning och deltar aktivt i den.

Myndigheter vidtar lämpliga åtgärder för att öka tillgången till utbildning och trygga inlärningsmiljöer i deltområdena.

Det civila samhället (inklusive vårdnadshavare och lokalsamhället) försvaret och främjar rätten till utbildning.

VÅRA RESULTAT 2021

- I samarbete med den nationella organisationen Friendship stöder Erikshjälpen 37 låg- och mellanstadieskolor och elva högstadieskolor på öarna i Jamunaflodens delta. 2 848 barn (1 452 flickor och 1 396 pojkar) i låg- och mellanstadiet och 599 elever (307 flickor och 252 pojkar) i högstadiet (årskurs 6–10) har fått utbildning. På grund av nedstängning i landet kunde inte klassrumsundervisning ges utan alternativa inlärningsmetoder tillämpades. Eleverna har visat god motivation och informella tester pekar på goda inlärningsresultat. Friendships skolor har förklarats vara en plats fri från kroppslig bestraffning.
- I södra Bangladesh har Erikshjälpen genom partnerorganisationen CODEC stöttat fyra informella lärcenter med 120 barn inskrivna. Av dessa har 46 barn som hoppat av skolan skrivits in i den formella skolan igen.

- De lokala utbildningsmyndigheterna har gett ett gott stöd till Friendships skolor på öarna i deltaområdet. De har tillhandahållit skolmaterial och böcker samt deltagit i lärarutbildning och tillsyn av skolorna.
- Konceptet Etik i praktik – utvecklat i Friendships skolor – har också introducerats i statliga skolor. Det har bildats lokala skolledningskommittéer i alla Friendships skolor. Dessa har fått stöd för att komma i funktion.

- Friendships skolor på öarna i deltaområdet har fått starkt stöd bland den lokala befolkningen. Medlemmarna i samhället är aktiva i de lokala skolledningskommittéerna och visar ett uppriktigt engagemang för att skydda skolans egendom och stödja utbildningsverksamheten.
- 680 kvinnor har anmält sig till läs- och skrivkunnskapskurser i kombination med yrkesutbildning.
- Covid-19-restriktionerna har satt stor press på familjerna, vilket bidrar till en tendens att gifta bort sina unga döttrar. Informationskampanjer har genomförts för att arbeta mot denna praxis. Även om andelen barnäktenskap har ökat nationellt har den inte gjort det i projektområdena (särskilt inte i projektområdet som ligger vid kusten).

FOTO: EMELIE WESTERGREN

Elever på Rosenlundsskolan har gjort egna filmer om barns rättigheter som andra barn kan ta del av. Rafiki har utbildat eleverna och filmerna finns på Rafikis webbplats.

FOTO: LINDA HULTBERG

BARNS RÄTT TILL UTBILDNING OCH FRITID - SVERIGE

SITUATION I LANDET

Det finns i dag alltför många exempel på hur bostadsort och socioekonomiska förutsättningar påverkar barns möjligheter att utöva och få sina rättigheter tillgodosedda. FN:s barnrättskommitté påpekar bland annat vikten av insatser för att stärka barns rätt till en meningsfull fritid och en god, jämlik utbildning. Vidare behöver alla barn, oavsett förhållanden, lära sig om sina rättigheter. För att kunskaperna om barns rättigheter, hos såväl vuxna som barn, ska öka så krävs permanenta strategiska informations- och kunskapshöjande insatser.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Barn upplever att de har förutsättningar att klara av skolan för att ta sig vidare i arbetslivet, utvecklas och nå sin fulla potential.

Skolan tar sitt ansvar för att öka barns kunskap och deras förmåga att använda den gällande barns rättigheter, utifrån ett nationellt och globalt perspektiv och de globala hållbarhetsmålen.

Vårdnadshavare och andra vuxna ger barn utökade förutsättningar att förbättra sin tillgång till god utbildning och meningsfull fritid.

VÅRA RESULTAT 2021

- I Erikshjälpen Framtidsverkstad i Helsingborg har en grupp killar, som gått projektets ledarskapsutbildning, på eget initiativ fortsatt komma på fredagar för att göra sina läxor. I samband med detta har man börjat med "eat & talk", vilket innebär att man äter tillsammans och samtalar om något angeläget tema. Vid dessa tillfällen händer det också att man bjuder in någon inspirerande gäst eller kollar en film, som man sedan diskuterar. Man ges också hjälp med att skriva CV och söka jobb. Efter deltagarnas önskemål finns även ett mini-bibliotek för utlåning av böcker. En 17-årig kille, som lånat en bok, sa: "Jag hatar egentligen att läsa men jag svär, boken är så bra. Jag har redan läst hälften". Han har också tipsat sina vänner om boken och två av dem har ställt sig på kö.

- Rafikis e-ktioner bjuder in världen i klassrummet och utbildar om barnkonventionen och de globala målen. Materialet och digitala lektioner har fått stor spridning i skolvärden. Under året har 5 600 unika besök gjorts på Rafikis pedagogsajt.
- På rafiki.se har användandet ökat med 20 procent. Rafikis filmer har exempelvis 25 000 visningar i egna kanaler. Sammantaget har cirka 107 000 barn använt Rafikis olika digitala material.
- Under året har över 300 pedagoger deltagit i utbildningstillfällen med Rafikis kommunikator.

På Erikshjälpen Framtidsverkstad i Motala:

- har ett tiotal föräldrar i riskzonen för utanförskap getts möjligheter att skapa kontakter, bygga sociala nätverk och träna de förmågor som är viktiga för att möta arbetslivets krav och därmed hitta sin plats i arbetslivet och fungera som trygga vuxna förebilder.
- har man med andra aktörer från civilsamhället möjliggjort att barnen på Norra skolan fått utökade möjligheter till studiestöd två gånger i veckan. Vid dessa tillfällen har barnen erbjudits stöd och hjälp med skoluppgifter för att sedan avsluta med fotboll. Detta har också möjliggjort att barnen fått ett utökad nätverk av trygga vuxna.

BARNS RÄTT TILL HÄLSA - MOLDAVIEN

SITUATION I LANDET

Utbildning om sexuellt överförbara sjukdomar är otillräcklig i Moldavien. Till exempel känner endast 1 av 10 ungdomar till grundläggande information om hiv. Moldavien har den näst högsta andelen 15-åringar (44 procent) som varken använder kondom eller p-piller vid senaste samlag. Andelen tidiga graviditeter och barnafödande bland tonårsflickor är mer än dubbelt så stor än i övriga Europa.

Det råder brist på resurser och kvalificerad medicinsk personal, särskilt på landsbygden, vilket oproportionerligt drabbar de mest utsatta familjerna och samhällena.

Hälsofrågor, särskilt sexuell och reproduktiv hälsa, behandlas inte i skolan, främst på grund av brist på kapacitet bland pedagogerna. Även om antalet ungdomsmottagningar ökar, menar barnen att de behöver mer systematisk och konsekvent information från skolan och föräldrarna.

Barn som lämnas kvar då föräldrarna flyttar är mer sårbara för risker relaterade till deras fysiska och psykiska hälsa, däribland tidiga sexuella relationer.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Ungdomar inom projektområdena har tillgång till kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och deltar i främjandet och förverkligandet av de rättigheter de har relaterat till SRHR. De stöder sina kamrater i att få tillgång till SRHR och påverkar lärare och andra skyldighetsbärare att respektera, skydda och tillhandahålla dessa rättigheter.

Skyldighetsbärare tar sitt ansvar när det gäller SRHR. Skolor och antalet ungdomsmottagningar har ökat kapaciteten att implementera SRHR enligt internationella standarder.

Föräldrar och familjer samt civilsamhället främjar och förespråkar tillhandahållande och tillgång till SRHR för ungdomar. De stöder ungdomar i utövandet av sina rättigheter.

VÅRA RESULTAT 2021

- Med stöd av Erikshjälpens partner Health for Youth Association bedrivs verksamhet på 41 ungdomsmottagningar. På dessa mottagningar är omkring 400 tonårsvolontärer aktiva. Under 2021 nåddes totalt 129 775 ungdomar (33 procent pojkar, 67 procent flickor; 28 procent på landsbygd, 72 procent i städer) av ungdomsmottagningarnas verksamhet. Det innebär att 30,6 procent av ungdomarna mellan 10–24 år omfattades av verksamheten.
- Under 2021 genomförde volontärerna 1 661 hälsofrämjande aktiviteter och nådde ut till 25 589 ungdomar (16 141 flickor och 9 354 pojkar; 4 359 från landsbygd och 17 188 från städer).

- Alla 41 ungdomsmottagningarna arbetade enligt normer och kvalitetsmarkörer som godkännts av hälsomyndigheten. De representerade alla distrikt och kommuner i landet. Den totala offentliga budgeten för ungdomsmottagningar ökade med fem procent, jämfört med 2020. Månatliga online-möten har hållits med chefer och personal från alla mottagningarna för att lära av varandra och bygga upp kapacitet.
- Mottagningarna tillhandahöll 81 157 konsultationer under 2021. Andelen konsulttjänster online ökade mer än fem gånger under 2021 jämfört med 2019 (5 865 respektive 1 158). Under 2021 gjordes 5 349 snabbtester för HIV av mottagningarnas personal och 216 429 kondomer delades ut.

Genom påverkansarbete från Health for Youth Associations är många organisationer villiga att stödja främjandet av ungdomars hälsa och utveckling, inklusive hälsofrämjande i skolor.

- Fredskåren i Moldavien erbjöd sig att utbilda grupper i alla de 42 skolor som jobbar med hälsa i hur man startar små lokala projekt samt hantering av stress under Covid-19.
- UNFPA Moldavien stödde möjligheterna att samarbeta på kompisnivå, omfattande hälsoutbildning och kapacitetsuppbyggnad för volontärer.
- 20 skolor från nio distrikt valdes ut för att implementera ett självskattningsverktyg där man mäter hur skolorna lever upp till hälsofrämjande program. Det är ett WHO-verktyg som har anpassats och översatts till rumänska och ryska. Skolan fick stöd att genomföra bedömningen och ta fram en fyraårig handlingsplan för att förbättra olika hälsoaspekter inom skolan.

FOTO: HEALTH FOR YOUTH ASSOCIATIONS

BARNS RÄTT TILL TRYGGHET OCH SKYDD – MYANMAR

SITUATION I LANDET

Den politiska situationen med en statskupp 1 februari 2021 följt av väpnade konflikter har haft allvarliga negativa effekter på befolkningen. Allt från socialt liv och ekonomi, till hälsa och utbildning har påverkats.

I delstaten Kachin och norra Shan-staten finns för närvarande 106 700 internflyktingar, vars liv påverkats kraftigt av den politiska oron och av coronapandemin. Många barn har varit tvungna att överge sin utbildning helt och många har heller inte fått sina grundläggande behov tillgodosedda då familjer hamnat i en allt djupare fattigdom.

Militärregimen vägrar att förlänga samverkansavtalet för Erikshjälpens samarbetspartners och andra ideella organisationer i Myanmar. Organisationerna får inte komma in i projektområdet.

Ingen av de icke-statliga organisationerna, inklusive Erikshjälpens samarbetspartners, stödjer den nuvarande militärregimen, men måste trots detta följa restriktioner, regler eller order från militären.

Den nuvarande politiska situationen ger ett mycket begränsat utrymme för yttrandefrihet och rörelsefrihet. Detta skapar stora svårigheter då det gäller påverkansarbete och utbildning av de legala och moraliska skyldighetsbärarna.

Militären har förbjudit offentliga sammankomster och kränkningar av mänskliga rättigheter sker dagligen.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Flickor och pojkar både i flyktinglägren, internaten och i samhället åtnjuter sina rättigheter, särskilt rätten att skyddas även om de bor i de mest utsatta områdena. Flickor och pojkar stärks och engagerar sig i att identifiera sina egna problem, deltar i beslutsfattande, har tillgång till psykosocialt stöd och utbildning i livskunskap. Flickor och pojkar känner att de har ett värde och är stolta över vilka de är oavsett sin bakgrund, etnicitet eller trosuppfattning.

Legala skyldighetsbärare fullgör sina roller och tar sitt ansvar för att skydda, respektera och underlätta säkerställandet att barn skyddas samt att se till att barn kan utkräva rättvisa när deras rättigheter har kränkts.

Föräldrar lyssnar och agerar i frågor som delas av barnen för att respektera, skydda och uppfylla barns rätt till skydd.

Moraliska skyldighetsbärare har utvecklat relationer, förtroende, respekt och samarbete med de legala skyldighetsbärarna för att säkerställa arbete med barns trygghet och skydd genom påverkansarbete och kapacitetsutveckling för relevanta intressenter, inklusive barn.

VÅRA RESULTAT 2021

- 2 973 barn i Putao har fått tillgång till utbildning i livskunskap, skydd och psykosocialt stöd som gör det möjligt för dem att vara självsäkra, motståndskraftiga och få relevant stöd från människor omkring dem trots corona-pandemin och politisk oro.
- 599 studenter på internaten har fått utbildning i livskunskap, psykosocialt stöd, hjälp med mat, studiematerial, och hygienartiklar för att förebygga covid-19. Dessa studenter har engagerat sig för att öka medvetenheten bland barn och vuxna i flyktinglägren, om hur man förebygger covid-19, men även hur man skyddar barn från övergrepp.
- 253 barn i förskoleåldern har fått näringsriktig kost och utbildning i hygien. Föräldrar och vårdnadshavare har utbildats i hur man ger barn trygghet och skydd för att säkerställa att förskolebarnen känner sig säkra och väl skyddade när de befinner sig på förskolorna inne i flyktinglägren.

- 2021 var utmanande för Erikshjälpens samarbetspartners och andra ideella organisationer då det gäller att samverka med och söka stöd från de legala skyldighetsbärarna. Alla legala skyldighetsbärare i de statligt kontrollerade områdena ersattes när militären tog makten.

- I de icke-statligt kontrollerade områdena finns cirka 235 legala skyldighetsbärare med representanter från bland annat utbildningsområdet, hälso- och sjukvården och Kachin kvinnoorganisation. Dessa samarbetar aktivt med de ideella organisationer som arbetar bland barn, inklusive Erikshjälpens samarbetspartner, för att säkerställa att barnen skyddas och att folk i samhället mår bra.

- Föräldrar och vårdnadshavare är alltid de viktigaste aktörerna för att säkerställa barns rätt till skydd och välbefinnande. Det finns cirka 520 föräldrar i de regeringskontrollerade områdena och 3 768 föräldrar i icke-statligt kontrollerade områden som aktivt skyddar barn i sina byar och flyktingläger. De har ett fortsatt nära samarbete med de lokala myndigheterna och lokalbefolkningen för barnens bästa.

- Det finns 1 518 vuxna (1 013 kvinnor) som direkt har dragit nytta av barnskyddsarbetet i Putao. De har fått kapacitetsutveckling när det gäller positivt föräldraskap, barns rättigheter samt skydd av barn. De är aktiva när det gäller att identifiera frågor som rör barn och kan ta fram handlingsplan, genomföra, övervaka och lära ut detta inom sina egna byar.

Förvaltning

Erikshjälpens styrelse, från vänster:

Henrik Törnqvist
Edvard Agrell
Anna Lönn Lundbäck
Michael Kihlström
Annette Sandwall
Daniel Skoghäll
Tobias Nilsson
Maria Olausson
Cecilia Magnusson
Jonas Sandwall

Saknas på bild:

Rosemarie Segersson,
Evy Jonsson

Erikshjälpens styrelse

Styrelsen ansvarar för organisation och förvaltning av Erikshjälpens verksamhet. Styrelsen utgjordes under 2021 av tolv ordinarie ledamöter. Under året har styrelsen haft fem sammanträden.

Anna Lönn Lundbäck - Ordförande. Bor i Göteborg. Tidigare ledamot i styrelsen Erikshjälpens Second Hand. Socionomexamen och en filosofie magisterexamen (degree of master of science in social work). Regionchef i väst och Nationell Hållbarhetssamordnare för Byggföretagen.

Michael Kihlström - Förste vice ordförande. Bor i Hjo. Strateg Västra Götalandsregionen.

Daniel Skoghäll - Andre vice ordförande. Bor i Göteborg. Arbetande styrelseordförande i Ikano Bostad.

Annette Sandwall - Ordinarie ledamot. Bosatt i Göteborg. Fil. Kand med magister i Afrika och internationellt utvecklingsarbete. Projektledare och grundare av den ideella organisationen AEH Foundation.

Rosemarie Segersson - Ordinarie ledamot. Bosatt i Ånaryd utanför Gränna. Arbetar som skolchef i Aneby kommun.

Jonas Sandwall - Ordinarie ledamot. Bosatt i Ljungskile. Marknads- och kommunikationschef på Chalmers Ventures.

Cecilia Magnusson - Ordinarie ledamot. Bosatt i Jönköping. Infek-

tionsläkare på Ryhov. Arbetat ideellt som jeepläkare i Kenya.

Henrik Törnqvist - Ordinarie ledamot. Bosatt i Göteborg. Kyrkherde i Trollhättans församling, Svenska kyrkan

Tobias Nilsson - Ordinarie ledamot. Bor i Lerum. Doktorsexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet. Biträdande sjukhusdirektör vid Sjukhusen i väster, Västra Götalandsregionen.

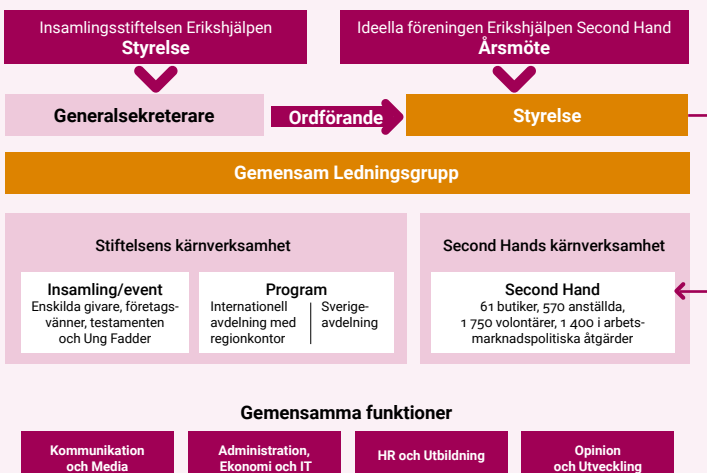
Evy Jonsson - Ordinarie ledamot. Bor i Göteborg. Journalist. Insamlingsledare på Sjärrådningssällskapet. Dessförinnan ansvar för Rikssamlingen för Världens Barn under tio års tid.

Maria Olausson - Bosatt i Jönköping. Utbildad barnrättsjurist med en magisterexamen i juridik. Arbetar som officer/pastor och med barnrättsfrågor i Frälsningsarmén.

Edvard Agrell - Ordinarie ledamot. Bosatt i Sollentuna. Politices Magister i statskunskap, Uppsala universitet med yrkesbakgrund i Regeringskansliet och inom biståndsverksamhet i Afrika, Östeuropa och Latinamerika. Jobbar idag som Corporate Public Affairs Manager inom life-science.

Erikshjälpens organisation

Under 2021 hade Erikshjälpens 54 årsanställda i Sverige. Kontoren finns på de småländska orterna Holsbybrunn och Huskvarna. Totalt under 2021 var 18 personer anställda på regionkontoren. Regionkontor finns i Ouagadougou i Burkina Faso, Kampala i Uganda, Phnom Penh i Kambodja och Cluj i Rumänien.

Valberedning: Bengt Swerlander, Vrigstad (sammankallande), Cecilia Hjort Attefall, Jönköping och Thomas Strand, Vaggeryd.

Revisorer: Revisorer: Mats Angslycke, PwC Jönköping, auktoriserad revisor, och Hanna Edlund, PwC Jönköping, auktoriserad revisor.

Gemensam Ledningsgrupp: Utses av generalsekreteraren och är operativt ansvarig för organisationen. Under 2021 utgjordes den gemensamma ledningsgruppen, utöver

generalsekreterare Daniel Grahn, av: **Anette Alm Gustafsson**, verkställande chef Erikshjälpens Second Hand **Peter Toftgård**, programchef internationellt till och med augusti, därefter **Anders Malmstigen** från september **Annica Ekberg**, kommunikations- och insamlingschef **Birgitta Johansson**, programchef Sverige **Mia Clewemar Lindqvist**, HR-chef **Tomas Jönsson**, chef för administration och ekonomi

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och generalsekreteraren för Erikshjälpen, organisationsnummer 827500-4789, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2021, Erikshjälpens 75:e verksamhetsår. Det fullständiga namnet är ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen farbror Eriks Barn- och hjälpverksamhet. Stiftelsen har sitt säte i Jönköpings kommun. Efterföljande ekonomisk redovisning innefattar enbart Insamlingsstiftelsen farbror Eriks Barn- och hjälpverksamhet där föreningen Erikshjälpen Second Hand inte ingår. I förvaltningsberättelsen beskrivs även Erikshjälpens second hand-verksamhet. Denna drivs i egen juridisk person under Erikshjälpens varumärke.

Erikshjälpen bekämpar fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter. Verksamheten vilar på en tredelad värdegrund: Eriks anda, en kristen människosyn samt FN:s konvention om barnets rättigheter.

I grund och botten handlar vår vision om att ge barn och familjer framtidstro, livsglädje och hopp. Vi vill skapa förutsättningar för en bättre morgondag där barn aldrig ska behöva leva i fattigdom och/eller utanförskap. Barnen hör hemma i värmen, omgivna av kärlek och omtanke.

Erikshjälpen vill uppmuntra och stötta, ibland kräva och begära, att barn ska få vara barn, med de bästa möjliga förutsättningarna att växa upp och bygga ett gott samhälle.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Strategi

Erikshjälpens styrka är en kombination av mikro och makro, lokalt och globalt. Varje enskilt barn är viktigt och förtjänar de bästa förutsättningar för att utveckla sina unika talanger och egenskaper. Gång på gång ser vi att barns växtkraft är enorm om de får rätt förutsättningar. Vi organiserar barn- och ungdomsgrupper i våra programländer där barnen själva tillsammans fattar modiga beslut och påverkar sin omgivning.

Samtidigt som vi och våra partners ser till varje enskild individ vill vi också skapa strukturell förändring. Vi söker upp makthavare och beslutsfattare, allt från bychefer till höga ministrar. I många fall har våra programländer ställt sig bakom FN:s barnkonvention och vårt uppdrag blir att påminna dem om deras ansvar. Ibland är processen enkel, ibland krävs hårt arbete för att ändra lagar och system så att de sätter stopp för övergrepp och utnyttjande av barn.

Erikshjälpen uppskattas för sitt lyhörda och förankrade arbetssätt. Våra partners talar med värme om goda relationer och hur vi arbetar tillsammans. Detta är en viktig återkoppling.

Sedan några år har Erikshjälpen ett nytt mål- och resultatramverk som ännu tydligare än tidigare bygger på förändringsteorin som beskrivs ovan. För varje tematiskt område; rätt till utbildning och fritid, rätt till hälsa samt rätt till trygghet och skydd, har Erikshjälpen definierat önskvärda resultat på tre nivåer. Första nivån gäller barns egna möjligheter att ha inflytande över och till-

gång till sina rättigheter. Den andra nivån visar hur väl legala skyldighetsbärare lever upp till sitt ansvar. Den tredje berör familjers, föreningars och andra moraliska skyldighetsbärares roll.

Det globala mål- och resultatramverket ligger till grund för regelbundna uppdateringar av de landstrategier som styr arbetet i Erikshjälpens programländer. För varje land finns en kontextanpassad resultatmatris som bygger på det övergripande ramverket.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

2021 blev Erikshjälpens andra år som påverkades av covid-19 och dess konsekvenser över världen.

I princip varje vecka präglades av diskussioner, hänsynstaganden och beslut för att parallellt myndigheternas restriktioner. Det gällde exempelvis instruktioner om att jobba hemma, arrangera konserter och samlingar, möta kunder i butikerna, resa inom Sverige och utomlands. Kort sagt, varje del av verksamheten har påverkats.

Under pandemiåren har vi även följt våra internationella partners anpassning till stängda skolor och samhällen. I april 2021 bad vi några organisationer med olika typer av arbeten och kontexter att göra en analys av pandemins långsiktiga konsekvenser. Följande gemensamma slutsatser drogs:

- Alla sektorer som Erikshjälpen är verksam inom är fortfarande relevanta, och har i de flesta fall blivit ännu viktigare.
- De målgrupper som Erikshjälpen arbetar med har ökat i antal och deras utsatthet har förstärkts.
- Trenden med minskad fattigdom har brutits och många familjer har kastats tillbaka in i en situation av extrem osäkerhet och utsatthet.
- Behovet av humanitär hjälp har ökat och kommer att bestå under en längre tid.
- Pandemin har tydliggjort behovet av innovation i arbetet. Användning av modern It-teknik har blivit mycket vanligare. Risken är dock att de barn som lever i störst utsatthet hamnar utanför denna utveckling på grund av att de saknar tillgång till datorer och mobiltelefoner.

Med alla dessa utmaningar blev ändå 2021 något mer normalt än året före. Det fanns en bättre stabilitet i organisationen och upparbetad rutin kring hur verksamheten skulle anpassas till restriktionerna. Dessutom blev allt fler människor vaccinerade under hösten och därmed lättade oron och riskerna för att bli allvarligt sjuk.

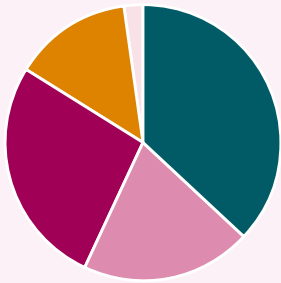
Trots alla restriktioner som begränsade Erikshjälpens arbete med samlingar, konserter och insamlingar kunde vi se hur allt fler gåvor och testamenten kom in och fyllde på kassan, i sådan omfattning att vi inte kunde få ut alla medel till insatser för barn under innevarande år. Därför blev det också viktigt att vi i slutet av året hade extra resurser för att bidra till flera akuta hjälpinsatser, bland annat för Afghanistans barn och familjer.

I Sverige gladdes vi åt utvecklingen i våra Framtidsverkstäder och den förändring vi upplever hos unga människor som får rätt förutsättningar i sina hemmiljöer och bostadsområden. Tillsammans kan Erikshjälpen erbjuda en språngbräda mot hopp, jobb och framtidstro. Det är också den känslan som präglade vårt varumärkesarbete med den korta programförklaringen "För barnen. Och världen de drömmer om." som de närmaste åren kommer sammanfatta allt som Erikshjälpen står för.

2021 måste ses som ett år då Erikshjälpen klev upp ytterligare en division. På flera områden kunde vi konstatera att vi gjort det bästa resultatet någonsin. Och styrelsen beslutade därför om en plan för att öka våra insatser och vårt engagemang ytterligare för barn och unga. Vi stärker våra regionkontor och resurser för att kunna bära ännu fler projekt, både i världen och Sverige.

Internationellt arbete

Det internationella arbetet har under året varit starkt präglat av covid-19. Det är inte sjukdomen som sådan som har fått störst konsekvenser utan de åtgärder och nedstängningar som regeringarna i våra programländer har genomfört. Skolor har stängt ner, vaccinationskampanjer har fått ställas in och påverkansaktiviteter som samlar mycket folk har fått modifieras. Detta har ställt stora krav på omställning på Erikshjälpen, och framför allt på implementerande partnerorganisationer. Med facit i hand kan vi konstatera att det allra mesta av Erikshjälpens internationel-

Intäkter 2021

(miljoner kr)

Regelbundna gåvor	25,8
Testamenten	12,4
Minnes- och högtidsgåvor	1,1
Övriga gåvor	21,1
Erikshjälpen	
Second Hand Butiker	32,1
SMR	43,4
PostkodLotteriet basstöd inklusive extra corona-stöd	15,0
Radiohjälpen inkl	
Världens Barn	4,8
Övriga bidrag (Postkod-Lotteriet Specialprojekt)	3,8
Övriga intäkter	3,2
Totalt	162,7

Erikshjälpen har ett 90-konto som garanterar att gåvorna används på rätt sätt. Verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll som tillåter att högst 25 procent används till insamling och administration. Erikshjälpens omkostnader är låga. Under 2021 uppgick administrationskostnaderna till 4,6 procent och insamlingskostnaderna till 6 procent av de totala intäkterna.

la arbete trots allt har kunnat genomföras, om än i lite annorlunda former än planerat. Pandemin har också orsakat en viss förskjutning från långsiktigt rättighetsarbete till humanitär hjälp.

Erikshjälpens internationella arbete omfattar totalt 15 länder, 4 regionkontor, cirka 60 samarbetspartner och ett hundratal projekt. Under året har de sista förberedelserna gjorts för en ny organisationsstruktur som trädde i kraft från januari 2021. Den nya strukturen ger mer ansvar till regionkontoren för det operativa arbetet och huvudkontoret får en mer stödjande och kvalitetsssäkrande funktion.

Den kontext som Erikshjälpen arbetar i förändras kontinuerligt. Därför måste organisationen ständigt arbeta med lärande. Erikshjälpen arbetar i ett antal svaga och konfliktdrabbade stater vilket gör att riskbedömning och förmåga till omställning av arbetet blir allt viktigare. Även klimatförändringar drabbar Erikshjälpens programländer hårt och allt fler projekt måste arbeta med metoder för katastrofriskreducering och resiliens. I allt detta arbete är barnen i fokus för vårt arbete och barnen har också ett viktigt bidrag att ge i planering och genomförande av arbetet.

Arbete i Sverige

Vårt utbildningskoncept Rafiki avslutar sin projektperiod, med medel via Svenska missionsrådet för 2018–2021, med väntat positivt resultat. En extern utvärderare bekräftar att Rafikis viktiga arbete ger barn ökad kunskap om situationen för barn i världen och ökad förståelse för barns rättigheter och globala utvecklingsfrågor. Den digitala satsningen som genomförts under projektperioden har vidare lett till att Rafikis material har fått utökad spridning i skolvärlden.

Flertalet verksamheter, i egen regi men även via partners, har likt föregående år fått anpassas utifrån coronapandemin. Football For All Global, vårt fotbollskoncept för integration och personlig utveckling, fick ställa in sin årliga summercamp samt under perioder hitta alternativ till den vanliga inomhusträningen under vintersäsongen. Verksamheterna utifrån Solrosmodellen, med syfte att stärka barn och unga med en frihetsberövad familjemedlem, har i perioder varit försiktiga med att bjuda in till gemensamma aktiviteter. Man har då valt att träffa personer familjevis i stället. Det har även erbjudits digitalt stöd för dem som önskat.

Med våra second hand-butiker som plattform bygger vi genom Erikshjälpen Framtidsverkstad lokala samarbeten för integration och områdesutveckling. I underprivilegerade områden tar vi med målgruppens delaktighet tillvara potential och stärker både barn och deras familjer. Trots pandemin har verksamheterna vuxit med allt fler aktiviteter och deltagare på de orter där vi finns; Helsingborg, Motala och Uppsala. För att möta upp behoven och erbjuda en trygg och säker miljö har vi utökat bemanningen av vuxna på de lokala orterna. Förberedelse för uppstart i Linköping genomfördes under hösten. Från februari 2022 finns en projektledare på plats för att genomföra kartläggning och identifiera lokala behovsområden. Utifrån behov tar vi tillvara Sverigeavdelningens olika koncept och metoder i vårt områdesutvecklingsarbete. Under hösten startades Football For All Global upp genom Framtidsverkstäderna i Helsingborg och Uppsala.

Digitala möten har blivit en ny norm och pandemins utmaningar har lärt oss att ställa om och anpassa stor del av verksamheten för att nå våra uppställda mål.

Barnen är i ständigt fokus och deras delaktighet genomsyrar hela programverksamheten i Sverige. Allt ifrån hur våra aktiviteter planeras och genomförs till framförandet av barns röster på regeringsnivå.

KOMMUNIKATION, INSAMLING OCH OPINION

Under 2021 har Erikshjälpens kommunikation haft stort fokus på att arbeta fram och implementera den nya varumärkesplattformen. Det nya huvudbudskapet; "För barnen. Och världen de drömmer om." har landat mycket väl in i verksamheten.

Julkampanjen "Vi sätter mat på bordet" blev en succé. Det blev närmare tre miljoner kronor i insamlade medel. Vårkampanjen hade budskapet "Barns trygghet ligger i vuxnas händer". Kampanjen kopplades till de globala målen 10 och 16, under det tematiska området Trygghet och skydd.

Ett stort arbete har pågått med att arbeta fram och besluta om ny insamling- och företagsstrategi.

När det gäller avtalsgivare summerar vi ytterligare ett pandemiår. Även under 2021 har det varit svårt på grund av covid-19 att genomföra fysiska event, festivaler och konferenser. Inflödet av nya, månatliga givare har påverkats väldigt mycket. Vi ser fram emot ett mer öppet 2022, med arenor att nå nya regelbundna givare. Årets genomförda telemarketingkampanjer har trots allt gett ett gott resultat. Det har varit mycket positiva samtal där våra givare uttrycker sitt stora förtroende för Erikshjälpens arbete.

Fyra nummer av Erikshjälpens tidning har producerats enligt plan och en förstudie för alla Erikshjälpens webbplatser har genomförts.

Under året genomfördes Butiken som plattform på två orter, Linköping och Göteborg.

Vi har påbörjat ett spännande projekt, i samverkan med Egmont Bamse och SMR, om att göra en Bamseutställning i våra butiker som heter "Bli klimatsmart med Bamse" och som rullar ut våren 2022.

Erikshjälpen deltog i Världens Barn TV-gala och fördjupningsprogram under temat trafficking.

I december gästade vår generalsekreterare Musikhjälpen. Han pratade om situationen för barnen på soptipparna i Indien och om hur Erikshjälpen jobbar tillsammans med vår lokala partner för att barnen ska få gå i skolan i stället för att arbeta.

Under året har vi stöttat Erikshjälpens Framtidsverkstäder, bland annat i det lokala påverkansarbetet i frågor om unga och områdesutveckling.

Erikshjälpen har tillsammans med två andra barnrättsorganisationer släppt rapporten "Man måste få veta" - Barns röster om att ha en frihetsberövad familjemedlem. Barnhemsgruppen har tagit fram en påverkansplan, och en ny studie lanserades med Childhood kring hur pandemin påverkat barnhem. Utifrån det arrangerades två webinarier..

RESULTAT OCH STÄLLNING

Erikshjälpens verksamhet finansieras framför allt genom gåvor från enskilda givare, företag, överskottet från Erikshjälpen Second Hand och institutionella medel från Sida via Svenska missionsrådet.

Flerårsjämförelser

	2021	2020	2019	2018	2017
Totala intäkter Tkr inkl finansiella intäkter	162 678	139 875	136 027	142 748	150 438
Ändamålskostnader/ totala intäkter %	75	81	84	93	90
Insamlingskostnader/ totala intäkter %	6	5	5	6	7
Administrationskostnader/ totala intäkter %	5	5	5	5	6

Andra viktiga bidragsgivare är Radiohjälpen, Världens Barn-kampanjen och Postkodlotteriet. Att Erikshjälpen har så många olika finansieringskällor bidrar till att skapa en stabil ekonomisk situation med stora möjligheter för organisationen att planera och prioritera insatser. Fördelningen av intäkterna ger också stor frihet att disponera Erikshjälpens medel utan att vara beroende eller styrd av någon enskild finansiär. Erikshjälpens totala intäkter verksamhetsåret 2021 blev 162,7 miljoner kronor. Privatpersoner är den största och viktigaste givargruppen. Det regelbundna givandet från denna grupp, via bland annat olika typer av faderskap och månadsgivande, ligger på samma nivå som föregående år.

Stiftelsen redovisar ett överskott på 23,4 miljoner. Budgeterat överskott för 2021 var 13,2 miljoner. Den positiva differensen beror främst på ökade testamenten och en stor enskild gåva som erhöles i slutet av året. Verksamheten för 2021 planerades och genomfördes utifrån de intäkter som budgeterats för året. 75 procent av intäkterna (inklusive testamenten) har gått till ändamålet.

Erikshjälpens styrelse har fastställt riktlinjer för stiftelsens kapitalförvaltning och placeringsetiska regler. Stiftelsen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med stiftelsens grundläggande värderingar. Erikshjälpen väljer placeringar i börsnoterade företag och aktiefonder som arbetar på ett trovärdigt sätt med miljö och klimat, mänskliga rättigheter, rättvisa arbetsvillkor och affärsetik. Erikshjälpen väljer bort placeringar i verksamheter som kränker internationella normer och som har koppling till vapen, krigsmateriel, alkohol, tobak, spel och pornografi och fossila bränslen. En egen placeringskommitté ansvarar för den löpande förvaltningen och ansvarar för den strategiska och etiska inriktningen. För rådgivning till den löpande förvaltningen anlitar Erikshjälpen flera externa förvaltare.

Erikshjälpens ekonomiska ställning är stark. Styrelsen har tagit beslut om att över tid ha ett balanserat eget kapital som motsvarar fem till sju månaders omsättning. Härigenom finns tillräckliga reserver för att viss projektverksamhet ska kunna av-vecklas på ett värdigt sätt om förutsätt-

ningarna för insamling och anslag kraftigt förändras. Per balansdagen har Erikshjälpen ett balanserat eget kapital motsvarande cirka åtta månaders omsättning. Det innebär för 2022 att vi kan budgetera för en kraftig ökning av våra ändamålskostnader. Erikshjälpens övriga omkostnader är fortsatt låga. Under 2021 uppgick administrationskostnader till 4,6 procent och insamlingskostnader till 6,0 procent av de totala intäkterna.

GIVA SVERIGES KVALITETSKOD

Erikshjälpen är medlem i Giva Sverige (branschorganisationen för tryggt givande) och tillämpar dess kvalitetskod. Kvalitetskoden ska stärka medlemmarnas arbete med intern kontroll och styrning och därigenom bidra till ett starkt och långsiktigt förtroende för givande i Sverige. Det i sin tur skapar resurser för att uppnå organisationernas ändamål. Ett krav är bland annat att varje medlemsorganisation årligen ska upprätta en effektrapport utifrån Giva Sveriges mall. Effektrapportens syfte är att för givare, allmänhet och andra intressenter visa vilken nytta organisationen gör. En extern revisor ska granska och intyga att organisationen exempelvis har styrande dokument för etiska riktlinjer för insamling.

KVALITETSSÄKRING AV INSATSER

Innan ett projekt godkänns granskas det av Erikshjälpens personal på regionkontor och huvudkontor för att säkerställa att det går i linje med Erikshjälpens inriktning och policies. För varje projekt skrivs sedan ett speciellt avtal mellan Erikshjälpen och samarbetsparten i programlandet. Avtalet reglerar hur pengarna ska användas och hur rapportering och revision ska gå till.

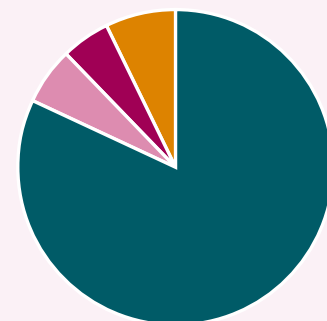
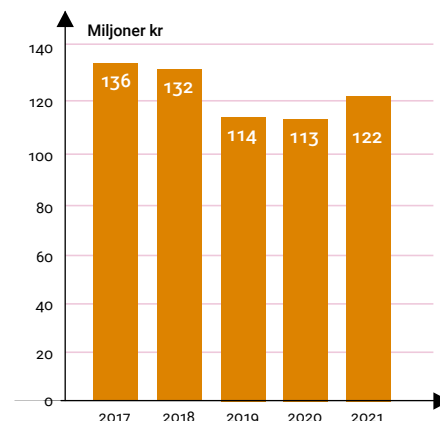
Erikshjälpen följer kontinuerligt upp arbetet i projekten för att försäkra sig om att pengarna går dit de ska och används rätt. Varje år granskas Erikshjälpens bokföring, bokslut och årsredovisning samt styrelsens förvaltning och interna kontroll av auktoriserade revisorer.

HÅLLBARHETSUPPLYSNING

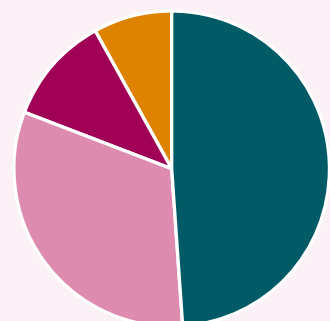
Erikshjälpen antog under 2021 en Hållbarhetspolicy där Erikshjälpen åtar sig att arbeta aktivt med de tre perspektiven; miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet, vara ett gott föredöme och sä-

Utbetalat till ändamålet

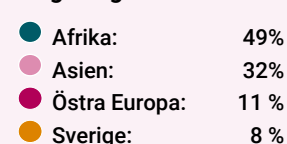
Erikshjälpen gjorde under 2021 insatser för 122 miljoner kronor.

Fördelning av insatser 2021

Regional fördelning av långsiktiga insatser 2021

kerställa positiva bidrag för en hållbar utveckling.

Vår värld förändras snabbt, men det som tycks bestå är att Erikshjälpens målgrupp – barn i utsatta livssituationer – är de som drabbas hårdast. Det gäller konsekvenserna av klimatförändringarna, effekterna av pandemin och negativ demokratisk utveckling i många samhällen.

Genomförandetakten av Agenda 2030 behöver öka. De globala målen är därför viktiga utgångspunkter och referenser för Erikshjälpens arbete.

Miljö och klimat

Mål 13, att vidta åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser är i linje med Erikshjälpens värdegrund för en hållbar utveckling och ett förvaltande av den jord där våra barn ska växa upp, nu och i framtiden.

Erikshjälpens internationella programverksamhet ska genomsyras av ett resiliensperspektiv. Det innebär att vi motverkar, förebygger och skapar modeller för att hantera klimatförändringar i våra programländer. Det kan handla om att introducera nya jordbruksmetoder, skapa nya försörjningsmöjligheter och göra beredskapsplaner för översvämningar och torka. I alla projekt görs också en analys av möjlig negativ eller positiv miljöpåverkan.

I Sverige arbetar Erikshjälpens för minskad negativ påverkan på miljö och klimat, till exempel genom kontinuerligt arbete för minskade utsläpp i samband med resor och transporter, dels genom el- och hybridbilar på kontoret, dels genom att utveckla möjligheter till digitala möten.

Under 2021 påbörjades ett arbete för att miljödiplomera Erikshjälpens huvudkontor i Huskvarna enligt kraven i Svensk Miljöbas. Som ett led i det arbetet kommer samtlig centralt anställd personal genomgå en miljöutbildning våren 2022.

Mångfald

Mål 5, att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt är ett viktigt mål i Erikshjälpens programverksamhet och för Erikshjälpens som arbetsgivare.

Organisationen har under året arbetat vidare utifrån den policy för mångfald, likabehandling och jämställdhet som antagits av styrelsen. Handlingsplanen för arbetet omfattar både Erikshjälpens som arbetsplats och programverksamheten i Sverige och internationellt. I många insatser vi stödjer har jämställdhet och flickors rättigheter en framträdande plats, inte minst eftersom flickor i många samhällen inte får eller kan gå i skolan och riskerar bli utsatta för trafficking eller barnäktenskap.

Barnrättsorganisationen hade 2021 54 årsanställda, 34 kvinnor och 20 män, vilket innebär att andelen kvinnor uppgick till 63 procent och andelen män till 37 procent. Könsfördelningen i ledningsgruppen för barnrättsorganisationen är jämställd och består av 4 kvinnor och 3 män.

I medarbetarenkäten 2020 angav 98 procent mot tidigare 96 procent (2018) att kvinnor och män har samma möjligheter på Erikshjälpens. En ny medarbetarenkät kommer genomföras 2022.

Hälsofrämjande arbetsplats

Erikshjälpens har fortsatt med det hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande arbetet. Under året har Erikshjälpens personal haft möjlighet att nyttja friskvårdspeng för att främja fysisk aktivitet även om det lokalt kan ha begränsats av pandemin. En månad under hösten uppmanades till 15 minuters promenad på arbetstid tillsammans med kollegor live eller i telefon i samband med lunchen. Avtal finns med kvalitetssäkrad företagshälsovård.

Målet för Erikshjälpens som arbetsgivare är att sjukfrånvaron ska uppgå till max 4 procent på totalnivå. De senaste åren har den legat på 2,6 (2019), 1,9 (2020) och 2,7 (2021). Den ligger generellt högre för kvinnor än för män, men alla år under 4 procent.

För att vara den bästa arbetsgivaren har Erikshjälpens arbetat med att förstärka och bevara de styrkor som medarbetarna identifierat i medarbetarenkäten 2020, bland annat engagemang och meningsfullt arbete, ansvarsstagande för att arbetet blir utfört och utvecklingsmöjligheter i arbetet. Medarbetarna skattade också ledarskapet och förtroendet för ledningen högt. De områden som identifierades som utvecklingsmöjligheter under pandemin är bland annat att värderingarna ska genomsyra det vardagliga arbetet, effektiva arbetsrutiner, samarbete mellan avdelningarna samt att ytterligare stärka introduktion och kompetensutveckling.

Under året har Erikshjälpens arbetat vidare med utveckling för samtliga medarbetare genom exempelvis kick-offer, utvecklingsdagar och utbildningar som skett fysiskt vid några tillfällen men också digitalt. Syftet har varit såväl organisationens som medarbetarnas utveckling. Bland annat har utbildning genomförts i projektledning och i verktyget Teams. Särskilda samlingar för ledare respektive chefer har arrangerats för att skapa en gemensam kultur och utveckla ledarskapet.

Medarbetarsamtalen med individuella kompetensutvecklingsplaner/handlingsplaner kopplat till verksamhetens mål har genomförts under hösten.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING SAMT VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Inledningen av 2022 innebar att myndigheterna lättade på alla restriktioner kring covid-19. I februari upphörde man att kalla sjukdomen samhällsfarlig och Erikshjälpens Second Hand kunde gå tillbaka till normal drift.

Arbetet med Tillväxtplanen pågick under årets första månader med ett av de stora målen att skapa en hållbar och långsiktig positiv

utveckling över flera år. Vi vill stärka organisationen, öka insamlingen samtidigt som vi ökar ändamålskostnaderna. Vi vill också öka vårt påverkansarbete, såväl internationellt som i Sverige.

I mitten av februari 2022 stod det klart att Ryssland tänkte göra verklighet av sina hot att invadera Ukraina. Erikshjälpens finns i regionen med kontor i Cluj, Rumänien. På några få dagar etablerades en kris-respons med insamling och insatser genom fem olika partners, i Ukraina, Moldavien och Rumänien. Det främsta syftet är att säkerställa barns trygghet och skydd samtidigt som man bidrar med förnödenheter, hygienartiklar och psykosocialt stöd till människor i skyddsrum eller på flykt.

Ukrainasituationen är, utan tvekan, den allvarligaste krisen i Europa sedan 1940-talet där stora kärnvapennationer ställs mot varandra. Retoriken är hotfull, många känner oro och Ukrainas folk får betala ett högt pris i konflikten. I början av mars 2022, när detta skrivs, är det ingen som ser att konflikten kommer sluta inom snar framtid. Den dag kriget är över krävs år av samhällets återuppbyggnad och internationell hjälp. Tusentals människor förlorar livet, familjer slås i spillror och tilliten körs i botten. Erikshjälpens ser att detta arbete kommer präglade 2022 och troligen även åren framöver.

Överhuvudtaget upplever vi på många håll att världen blir farligare, och Erikshjälpens rustar därför för större humanitära insatser de kommande åren. För att stärka strukturen och få ut mer medel till projekten etableras också nya landskontor i Sydsudan och Bangladesh.

I Sverige fortsätter vi att etablera fler Framtidsverkstäder, vilket kommer omdefiniera hela organisationen. Vid 2024 års utgång ska vi finnas i tio olika städer, och det kommer ge oss ett starkt underlag för analys och opinionsbildning när det gäller barns rätt till jämlika uppväxtvillkor.

2022 och framåt är de år som vår företags-satsning ska ta fart. Vi rekryterar nya medarbetare för att kunna skapa fler relationer och bättre utväxling. Vi hoppas och tror att vi – när pandemin klingar ut – på nytt ska kunna göra många event och konserter, och därmed öka antalet gävogivare.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den ännu pågående pandemin riskerar att få påverkan på implementering av planerade projekt. Erikshjälpens partner bedöms ha fortsatt god anpassningsförmåga. Pandemin bedöms endast ha en marginell finansiell påverkan.

Det eskalerande krigstillståndet i Ukraina bedöms få stor påverkan på behovet av insatser i och omkring Ukraina samt även i form av stöd till flyktingmottagande i Sverige. Svenska folkets givmildhet i form av penninggåvor under våren 2022 har varit mycket stor, vilket gör att Erikshjälpens bedömer att vi är väl rustade för att på ett bra sätt bidra till att möta behoven.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
<i>Verksamhetsintäkter</i>			
Gåvor	3	107 502	82 966
Bidrag	3	50 833	51 221
Nettoomsättning		1 544	1 414
Övriga rörelseintäkter	3	858	2 198
Summa verksamhetsintäkter		160 737	137 799
<i>Verksamhetskostnader</i>			
Ändamålskostnader	4, 5, 6	-122 088	-113 076
Insamlingskostnader		-9 761	-6 796
Administrationskostnader		-7 377	-6 451
Summa verksamhetskostnader		-139 226	-126 323
Verksamhetsresultat		21 511	11 476
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-63	-1
Ränteintäkter och liknande resultatposter	7	2 009	2 082
Summa resultat från finansiella investeringar		1 946	2 081
Resultat efter finansiella poster		23 457	13 557
Skatt på årets resultat	8	-87	-64
Årets resultat		23 370	13 493

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	9	1 524	1 872
Inventarier	10	431	462
		1 955	2 334
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga fordringar	11	-	150
Summa anläggningstillgångar		1 955	2 484
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Handelsvaror		296	137
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 036	617
Aktuell skattefordran		3	116
Övriga fordringar		237	4 484
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	1 147	876
		2 423	6 093
<i>Kortfristiga placeringar</i>	13	90 376	61 376
<i>Kassa och bank</i>		30 269	25 792
Summa omsättningstillgångar		123 364	93 398
SUMMA TILLGÅNGAR		125 319	95 882
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		14 719	2 312
Balanserat resultat		90 347	79 384
Summa eget kapital		105 066	81 696
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 434	1 007
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	14	11 275	6 522
Övriga kortfristiga skulder		1 821	1 342
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	5 723	5 315
Summa kortfristiga skulder		20 253	14 186
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		125 319	95 882

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
Den löpande verksamheten			
Verksamhetsresultat		21 511	11 476
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar		523	519
Betald inkomstskatt		26	-55
Förlust vid försäljning av aktier		-63	-1
Erhållen ränta och utdelning		2 009	2 082
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av verksamhetskapital		24 006	14 021
Förändringar i verksamhetskapital			
Förändring av varulager		-159	341
Förändring av kortfristiga fordringar		3 557	-1 807
Förändring av kortfristiga skulder		6 067	-3 053
Kassaflöde från den löpande verksamheten		33 471	9 502
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-144	-270
Amortering från Human Bridge		150	450
Kassaflöde från investeringsverksamheten		6	180
Finansieringsverksamheten			
Förändring av kortfristiga placeringar		-29 000	-10 817
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-29 001	-10 817
Årets kassaflöde		4 477	-1 135
Likvida medel vid årets början		25 792	26 927
Likvida medel vid årets slut	16	30 269	25 792

Förändringar i eget kapital

Belopp i tkr

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2021-01-01	2 312	65 891	13 493	81 696
Omföring av föregående års resultat		13 493	-13 493	
Reserveringar	13 794	-13 794		
Nyttjade medel	-1 387	1 387		
Årets resultat			23 370	23 370
Utgående balans 2021-12-31	14 719	66 977	23 370	105 066

Ändamålsbestämda medel utgörs av gåvor och bidrag som av olika anledningar har reserverats för specifika insatser. Det kan handla om medel som samlats in under en riktad kampanj eller testamente och gåvor som förenats med särskilda villkor. Redovisade ändamålsbestämda medel vid årets början var i huvudsak avsatta för insatser i Etiopien, Rumänien och Baltikum. Vid årets slut består posten av ändamålsbestämda medel för vårt arbete i Öst- och Västafrika.

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3), Givas Styrande riktlinjer för årsredovisning samt BFNAR 2020:1 (Vissa redovisningsfrågor med anledning av coronaviruset).

Principerna är oförändrade mot föregående år.

RESULTATRÄKNINGEN

VERKSAMHETSINTÄKTER

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som erhållits eller kommer att erhållas för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken stiftelsen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas enligt huvudregeln som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande använda i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor, som inte förbrukats, redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas enligt huvudregeln till verkligt värde. I de fall stiftelsen lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgången som organisationen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Övriga intäkter

Hysesintäkter redovisas i den period uthyrningen avser. Ränteintäkter redovisas i enlighet med effektivräntemetoden. Utdelning redovisas när rätten att erhålla utdelningen är säkerställd.

VERKSAMHETSKOSTNADER

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamålskostnader, insamlingskostnader och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Som ändamålskostnader klassificeras sådana kostnader som har ett direkt samband med Erikshjälpens vision och uppdrag enligt stadgarna. Hit räknas bland annat kostnader för Erikshjälpens biståndsprojekt, informationsprojekt, opinionsbildning (till exempel via Erikshjälpens tidning eller webbplats) samt material- och humanitärt bistånd. I posten ändamålskostnader ingår lönekostnader och administrativa kostnader för den personal som arbetar med dessa verksamheter samt gemensamma kostnader som fördelas på samtliga verksamhetsgrenar.

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbete som riktar sig till givare, det vill säga kostnader för att inspirera och uppmuntra människor att bidra till Erikshjälpens verksamhet genom gåvor och testamenten eller som månadsgivare och faddrar. Insamlingsarbetet innefattar både kontakter och kommunikation med befintliga givare och externa satsningar för att rekrytera nya givare. Till insamlingskostnader räknas kostnader för reklam och marknadsföring, produktionskostnad och porto för insamlingsbrev och tackbrev, löner och administrativa kostnader för insamlingspersonalen samt fördelade gemensamma kostnader.

Administrationskostnader

Till administrationskostnader räknas sådana kostnader som är nödvändiga för att administrera organisationen Erikshjälpens. En väl fungerande administration behövs för att skapa goda förutsättningar för insamlingsarbetet och projektverksamheten. I administrationskostnaderna ingår lönekostnaden för generalsekreteraren och den administrativa personalen (HR, ekonomi, IT med mera) samt fördelade gemensamma kostnader. Under denna post finns även redovisnings- och revisionskostnader och övriga kostnader som inte går att hänföra till insamlings- eller projektverksamheten.

Leasing och hyra

Stiftelsens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en pensionskostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftelsen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som allmännyttig enligt skattelagstiftningen. Stiftelsen är dock inkomstskatteskyldig för överskott vid utyrning av fastighet.

BALANSRÄKNINGEN

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

I Stiftelsen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3: Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång även omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då de används för stiftelsens ideella ändamål. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller kraven att definieras som materiella anläggningstillgångar. Enligt K3 ska omklassificering inte göras.

Bidrag, privaträttsliga och offentligrättsliga, som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i för-

hållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas: Mark Ingen avskrivning

Byggnader:

Stomme 50 år

Fasad 50 år

Tak 30 år

Ytskikt 30 år

Bergvärme 10 år

Datorer 3 år

Inventarier 5 år

Finansiella instrument

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, det vill säga till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Gåvor och testamentsmedel:

Tillgångar, som fastigheter, aktier och andra värdepapper, som skänks till Erikshjälpen värderas till marknadsvärde vid gåvotillfället. Intäkten redovisas i posten gåvor.

Aktier, andelar och räntebärande placeringar:

Kortfristiga innehav av aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde). Om det verkliga värdet har minskat och denna värdenedgång bedöms vara varaktig görs nedskrivning. Erikshjälpen väljer placeringar i börsnoterade företag och aktiefonder som arbetar på ett trovärdigt sätt med miljö och klimat, mänskliga rättigheter, rättvisa arbetsvillkor och affärsetik. Placeringar i verksamheter som kränker internationella normer och som har koppling till vapen, krigsmateriel, alkohol, tobak, spel och pornografi och fossila bränslen väljs bort.

Risker

Erikshjälpen arbetar utifrån den av styrelsen fastställda Risk- och säkerhetspolicyn. Stiftelsen vill kunna fatta medvetna strategiska beslut och säkerställa bästa möjliga effekt av gåvor och bidrag. Med utgångspunkt i fastställda riktlinjer för riskanalys och riskhantering bedrivs arbetet för att bevara givarnas förtroende och organisationens rykte och varumärke. Riskhanteringen handlar om att identifiera och förebygga eller minimera risker när det gäller personalens hälsa och säkerhet, programverksamheten, organisationens tillgångar eller andra störningar och förluster. En väl fungerande riskhantering ökar möjligheten att nå uppsatta mål.

När det gäller Erikshjälpens finansiella tillgångar finns riktlinjer för riskhantering dokumenterade i organisationens placeringspolicy. Stiftelsen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med stiftelsens grundläggande värderingar.

Erikshjälpen ska enligt styrelsebeslut ha ett balanserat eget kapital som motsvarar aktuell omsättning för fem till sju månader. Minst 80 procent av de placeringsbara medlen ska placeras så att de på kort varsel kan omvandlas till likvida medel. I placeringspolicyn anges gränsvärden för andelen aktierelaterade och ränterelaterade placeringar. Placering i enskild aktie får högst uppgå till 10 procent av hela aktieportföljen. Undantag för investmentbolag som kan ha 15 procent.

Valutaterminskontrakt används vid bedömt behov för att skydda stiftelsen mot förändringar i valutakurser genom att kontrakten fastställer den kurs till vilken en tillgång eller skuld i utländsk valuta kommer att realiseras. Valutaterminskontrakt tecknas utifrån riktlinjer i Stiftelsens Valutakursriskpolicy. Denna policy fastställer riktlinjerna för hur Erikshjälpens valutakursrisker hanteras, den reglerar vilka risker som ska begränsas och på vilket sätt detta ska ske.

Varulager

Handelsvaror värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Lagret består till större delen av klistermärken och målarkort i Erikshjälpens Barnlåda som ges ut i samarbete med Bamse.

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och bidrag som av olika anledningar reserverats för specifika insatser.

Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall Erikshjälpen har erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas detta som en skuld.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Hela effekten av förändringar i valutakurserna redovisas i resultaträkningen när säkringen upphör och säkringsinstrumentet förfaller till betalning.

Not 2

Uppskattningar och bedömningar

Erhållna gåvor

Från tid till annan erhåller Erikshjälpen gåvor via stiftelser, gåvor som inte sällan är av väsentlig karaktär. Vid varje givet tillfälle prövas om dessa gåvor är behäftade med några förhållanden som skulle innebära att man inte kan acceptera gåvan eller att den erhållna gåvan är behäftad med ett förhållande som skulle kunna innebära att Erikshjälpen i slutändan inte erhåller det fulla ursprungliga beloppet, varpå en bedömning av gåvans faktiska värde blir aktuell. Vid denna årsredovisnings fastställande har Erikshjälpens styrelse gjort bedömningen att några sådana förhållanden inte föreligger för under året erhållna gåvor från stiftelser.

Utöver vad som anförts ovan avseende gåvor ser inte styrelsen några väsentliga osäkerhetsfaktorer i de uppskattningar och bedömningar som finns per balansdagen och som skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Belopp i tkr

Not 3

Verksamhetsintäkter	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
Gåvor som redovisats i resultaträkningen		
<i>Insamlade medel</i>		
Regelbundna gåvor	25 818	25 797
Testamenten	12 366	14 621
Postkodlotteriet Basstöd	15 002	16 518
Erikshjälpen Second Hands butiker	32 100	17 501
Stiftelser	16 194	2 123
Övriga gåvor	6 022	6 406
Summa gåvor	107 502	82 966
Bidrag som redovisats i resultaträkningen		
<i>Insamlade medel (privaträttsliga bidrag)</i>		
Företag	1 085	1 097
Radiohjälpen/Världens Barn	4 782	6 378
Postkodlotteriet Projektstöd	382	1 738
Övriga institutionella givare	1 944	2 148
Summa insamlade medel (privaträttsliga bidrag)	8 193	11 361
<i>Offentliga bidrag</i>		
Sida (Svenska Missionsrådet)	42 163	39 690
Myndigheter	477	170
Summa offentliga bidrag	42 640	39 860
Summa bidrag	50 833	51 221
<i>Totalt insamlade medel består av följande</i>		
<i>Gåvor som redovisats i resultaträkningen</i>	107 502	82 966
<i>Privaträttsliga bidrag som redovisats i resultaträkningen</i>	8 193	11 361
Summa insamlade medel	115 695	94 327
<i>Övriga intäkter fördelar sig enligt följande</i>		
Hysesintäkter	793	793
Övrigt	65	1 405
Summa övriga intäkter	858	2 198

Regelbundna gåvor innehåller avtalsgåvor (regelbundna gåvor månadsvis) och månadsbrev/tidning. Övriga gåvor innehåller spontana gåvor, bland annat vid katastrofinsamlingar och kampanjer. Bidrag har intäktsförts med belopp motsvarande de ändamålskostnader som uppkommer under året, varvid resterande del av erhållna bidrag har skuldförts. I intäktsfört belopp inräknas även bidrag för administrationskostnader.

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Med gåvor som inte redovisas i resultaträkningen avses exempelvis erhållna annonsutrymmen, fria eller reducerade hyror och ideellt arbete. Enligt Insamlingsstiftelsens bedömning har inte några väsentliga gåvor erhållits som inte har redovisats i resultaträkningen.

Belopp i tkr

Not 4

Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
Kvinnor	34	29
Män	20	17
Totalt	54	46
Styrelseledamöter på balansdagen		
Kvinnor	6	4
Män	6	5
Totalt	12	9

Ledande befattningshavare

Kvinnor	4	4
Män	3	3
Totalt	7	7

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

Löner och andra ersättningar

Styrelse, inkl ordförande	120	93
Generalsekreterare	737	710
Övriga anställda	20 344	16 111
Summa	21 201	16 914

Pensionskostnader

Pensionskostnader för generalsekreterare	255	252
Pensionskostnader för övriga anställda	1 727	1 358
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	7 205	5 117
Summa	9 187	6 727

I övriga sociala kostnader ingår personalförsäkringar, löneskatt samt arbetsgivaravgifter för de anställda. För stiftelsens generalsekreterare har utöver avtalspension och en extra pensionsavsättning på 15 procent (15 procent), beräknat utifrån erhållen lön, inga andra förmåner utgått under räkenskapsåret. Det utgår heller ingen övertidsersättning för generalsekreteraren. Stiftelsen har inga övriga utfästelser om pension eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Ideellt arbete

Under året har ett antal personer i mindre omfattning arbetet ideellt för Erikshjälpen, till exempel vid event och konserter av olika slag.

Regionkontor

Erikshjälpen har fyra regionkontor placerade i Burkina Faso, Uganda, Rumänien och Kambodja. Personalen på kontoren är anställda under en nationell registrering av Erikshjälpen som organisation. Kostnaderna för samtliga dessa 18 (15) tjänster redovisas som ändamålskostnader under posten Regionkontor i not 5 och ingår inte i uppställningen ovan.

Belopp i tkr

Not 5

Ändamålskostnader	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
Program	83 237	84 368
Humanitära insatser	8 839	3 028
Regionkontor	7 308	6 128
Programsamordning	12 710	10 172
Materialbistånd Human Bridge	1 000	1 500
Skandinaviska Läkarbanken	556	1 308
Kommunikation	6 647	5 051
Årsanslag och övriga ansökningar	1 791	1 521
Summa	122 088	113 076

Not 6

Operationell leasing - leasetagare	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
<i>Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal:</i>		
Inom ett år	1 386	1 315
Mellan ett och fem år	1 808	3 032
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	1 409	1 635

Stiftelsen har hyresavtal för lokal vilket löper med uppsägningstid om nio månader. Stiftelsen har också en fastighet som hyrs ut. Enligt avtal löper hyresperioden med en månads uppsägningstid.

Not 7

Ränteintäkter och liknande resultatposter	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
Utdelningar	1 573	572
Ränteintäkter	432	412
Realisationsresultat vid försäljningar	-	1 015
Kursdifferenser	4	83
Summa	2 009	2 082

Not 8

Skatt på näringsverksamhet	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
Aktuell skattekostnad	-87	-64
Skatt på årets resultat	-87	-64
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	424	300
Skatt beräknad enligt gällande skattesats, 20,4 % (21,4%)	-87	-64
Redovisad skattekostnad	-87	-64

Belopp i tkr

Not 9

Förvaltningsfastigheter	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	15 102	15 102
Vid årets slut	15 102	15 102
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-13 230	-12 883
-Årets avskrivning	-348	-347
Vid årets slut	-13 578	-13 230
Redovisat värde vid årets slut	1 524	1 872
Marknadsvärde	12 000	12 000

Fastigheten är värderad av extern part 2015 och 2019. Fastighetens värde, baserat på dessa värderingar, bedöms ligga inom ett intervall mellan nio och 14 miljoner. Styrelsen har därefter, baserat på fastighetens avkastning och geografiska läge, bedömt värdet till 12 miljoner.

Not 10

Inventarier	2021-12-31	2020-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	4 748	4 478
-Nyanskaffningar	144	270
-Avyttringar och utrangeringar	-530	-
Vid årets slut	4 362	4 748
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-4 286	-4 114
- Återföringar avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	530	
-Årets avskrivning	-175	-172
Vid årets slut	-3 931	-4 286
Redovisat värde vid årets slut	431	462

Not 11

Långfristiga fordringar	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01- 2020-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	150	600
-Amorteringar, avgående fordringar	-150	-450
Redovisat värde vid årets slut	0	150

Belopp i tkr

Not 12

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda hyror	171	41
Förutbetalda försäkringspremier	67	66
Förutbetalda projektbidrag	388	489
Övriga poster	521	280
Summa	1 147	876

Not 13

Kortfristiga placeringar	2021-12-31	2020-12-31
Svenska aktier	47 878	34 902
Aktiefonder	2 254	1 716
Räntefonder	40 244	23 593
Testamenterad fastighet		1 165
Redovisat värde vid årets slut	90 376	61 376

Marknadsvärdet på aktier och fonder uppgår per 2021-12-31 till 121 456 (76 139) tkr.

Not 14

Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	2021-12-31	2020-12-31
Svenska missionsrådet	4 297	6 216
Radiohjälpen	5 839	
Postkodlotteriet		48
Övriga poster	1 139	258
Summa	11 275	6 522

Skulderna avser ej påbörjade, samt delvis påbörjade projekt, där kostnader i projekten som kommer att finansieras av erhållna bidrag ännu ej har uppkommit.

Not 15

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna semesterlöner	2 907	2 428
Upplupna löner	138	149
Upplupna sociala avgifter	1 819	1 534
Upplupna projektbidrag	341	958
Övriga poster	518	246
Summa	5 723	5 315

Not 16

Likvida medel	2021-12-31	2020-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassamedel	2	4
Banktillgodohavande	30 267	25 788
Summa	30 269	25 792

Not 17

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den ännu pågående pandemin riskerar att få påverkan på implementering av planerade projekt. Erikshjälpens partner bedöms ha fortsatt god anpassningsförmåga. Pandemin bedöms endast ha en marginell finansiell påverkan.

Det eskalerande krigstillståndet i Ukraina bedöms få stor påverkan på behovet av insatser i och omkring Ukraina samt även i form av stöd till flyktingmottagande i Sverige. Svenska folkets givmildhet i form av penninggåvor under våren 2022 har varit mycket stor, vilket gör att Erikshjälpen bedömer att vi är väl rustade för att på ett bra sätt bidra till att möta behoven.

Underskrifter

Huskvarna den dag som framgår av min elektroniska underskrift.

Anna Lönn Lundbäck

Ordförande

Annette Sandwall

Tobias Nilsson

Michael Kihlström

Förste vice ordförande

Rosemarie Segersson

Evy Jonsson

Daniel Skoghäll

Andre vice ordförande

Jonas Sandwall

Maria Olausson

Daniel Grahn

Generalsekreterare

Cecilia Magnusson

Edvard Agrell

Henrik Törnqvist

Jönköping den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Mats Angslycke

Auktoriserad revisor

Hanna Edlund

Auktoriserad revisor

Detta är en tryckt version av den påskrivna årsredovisningen för räkenskapsåret och revisionsberättelsen är en del av denna tryckta version.

Årsredovisningen omfattar sidorna 29-44 i detta dokument och har skrivits på elektroniskt av styrelse och revisorer.

Styrelsen har undertecknat årsredovisningen den 30 mars 2022 och revisorerna har avlämnat revisionsberättelse den 11 april 2022.

Revisionsberättelse

Till styrelsen i ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och Hjälpverksamhet, org.nr 827500-4789

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och Hjälpverksamhet för år 2021. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 29-44 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen.

Den andra informationen består av årsberättelsen sid 1-28 detta dokument.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheter

na, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och generalsekreteraren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och Hjälpverksamhet för år 2021.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionsssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Jönköping den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Mats Angslycke
Auktoriserad revisor

Hanna Edlund
Auktoriserad revisor

Så får drömmarna liv

Rakel fick leksaken när hon fyllde två. En tax i trä, vars svans viftar lätt när den dras över golvet. En enkel leksak som väcker många minnen. Taxen följer med när hon flyttar hemifrån, den får en plats i bokhyllan. Tills hon dammar av den för fjärde gången och tänker att den borde få leva hos någon annan.

Hon skänker taxen till en second hand-butik. Öronen är lite skavda och snöret utbytt. Vittnesmål efter tusen varv runt, runt i vardagsrummet. För Aron spelar det ingen roll. Han hade önskat sig en leksak och taxen är perfekt. Mamma får pengar över till kalaset och ger samtidigt liv åt en pryl som är redo att älskas igen. Det är tusen varv till i nästa vardagsrum och en svans som viftar på nytt.

Sumis föräldrar fick henne när de var unga. Två kor och tre getter försörjer familjen. Ett slitsamt liv på en vacker plats. Korna och getterna strövar fritt, familjen har sin plats på sandön. Tills de allt mer oförutsägbara monsunregnen svämmar över ön och familjen behöver flytta. Igen. Och igen.

Hon går i en skola byggd av en lokal hjälporganisation. Skolan är flyttbar och undervisningen digital. Anpassad efter ett föränderligt klimat, grundad i barns rättigheter. För Sumi gör det all skillnad. Hon får en utbildning även om familjen behöver flytta igen. Nyttan är direkt. Risken att Sumi blir bortgift minskar. Men nyttan är också för framtiden. Det är hopp om förändring och en dröm om att bli läkare.

Aron får en återanvänd leksak och Sumi går i skolan. Däremellan är Erikshjälpen. I samarbete med lokala organisationer, med generösa gåvor och överskottet från våra second hand-butiker ger vi liv åt barns drömmar. Förutom att gå i skolan i Jamuna-deltat kan det vara att få gymnasiebehörighet i Uppsala. Att bli upprättad från trafficking i Phnom Penh eller skratta på ett sjukhus i Jönköping. Att återförenas med sin familj i Kampala eller ha en arbetstränande pappa i en av våra butiker i Borlänge. Där är vi, och ser till att barn kan gå i skolan, må bra och vara trygga.

**Vi finns för barnen.
Och världen de drömmer om.**

ERIKSHJÄLPEN

**För barnen.
Och världen de drömmer om.**

KONTAKTUPPGIFTER

Organisationsnummer 827500-4789
Besöksadress: Datorgatan 4, 561 33 Huskvarna
Tel 0383-46 74 50
E-post: info@erikshjalpen.se
www.erikshjalpen.se
Plusgiro: 90 09 28-3
och för OCR-betalningar 90 29 04-2
Bankgiro: 900-9283
Swish: 900 92 83

ERIKSHJÄLPEN